

DOMOLJUB

Izhaja vsak šetriek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in drugo tuje države 6 K). — Posamezno številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 24.

V Ljubljani, dne 13. junija 1912.

Leto XXV.

25letnica „Domoljubova“.

Dne 5. julija, na praznik sv. Cirila in Metoda, se **petindvajsetič** povrne dan, ko je izšla prva številka prvega letnika „Domoljuba“. Ustanovitelj njegov, tedanji kapelan trnovski, sedanji prelat Andrej Kalan, mu je kot prvi njegov urednik v prvem uvodnem članku dne 5. julija 1888 začrtal smer s temi le besedami: „V duhu Ciril-Metodovem hoče Slovence poučevati in kratkočasiti; sporočal bo vse važne dogodke od blizo in daleč, pojasnjeval gospodarske in obrtnijske stvari, prinašal zanimive novice iz domačih in tujih krajev in bo danes ali jutri tudi katero povedal za kratek čas. „Domoljub“ bo ljubil trojni dom ter želel in delal na to, da ta trojni dom ljubimo vsi Slovenci: dom katoliški, dom slovenski, dom avstrijski. Tej ljubezni bo ostal zvest „Domoljub“, dokler bo izhajal in se bo trudil, da tej trojni ljubezni zvesto ostane tudi slovensko ljudstvo, ker le tako si človek pribori pravo časno in večno srečo.“

Četrstoletja je minilo in „Domoljub“ se lahko mirno in ponosno ozre na to pretečeno dobo v zavesti, da je ves čas zvest ostal svojemu prvotnemu programu. In v teku te petindvajsetletne dobe je slovensko ljudstvo vedno bolj spoznavalo, da je ta program edini, na čegar podlagi more postati srečno in zato se je „Domoljuba“ oklenilo tako pristrčno, tesno in iskreno kakor dosedaj še nobenega drugega slovenskega lista ne. Ne pretiravamo, če rečemo, da je „Domoljub“ postal priznano glasilo vsega slovenskega ljudstva!

Dandanes se za vsako malenkost obhajajo desetletnice, dvajsetletnice itd. „Domoljub“ pa igra v zgodovini našega ljudstva že tako važno vlogo, da je **proslava njegove petindvajsetletnice popolnoma na mestu!**

To svojo petindvajsetletnico namerava „Domoljub“ takole proslaviti:

1. Številka, ki izide prvi teden v juliju, izide kot **slavnostna številka**. Uredništvo in upravištvo bo storilo vse, da bo ta slavnostna številka „Domoljubova“ nekaj posebnega in da bodo „Domoljubovci“ lahko zadovoljni! Več naprej nočemo izdati.

2. Najlepša pa bi bila proslava „Domoljubove“ petindvajsetletnice, ako bi se ob tej priliki armada, ki prisega na „Domoljubovo“ zastavo, izdatno pomnožila! Pred vsem nam mora biti zmaga načel, ki jih oznanja „Domoljub“, pred očmi in pri srcu! Ta načela pa morejo zmagati le, ako seznanimo z njimi prebivalce slednje slovenske kočel! To pa se najlože zgodi, ako **upeljemo „Domoljuba“ pod vsako slovensko streho!**

Zato pa, „Domoljubovci“, na delo! Na Vas, dosedanjih preizkušenih in zvestih bojvnikov pod „Domoljubovo“ zastavo je ležeče, da se ta armada „Domoljubovcev“ pomnoži.

Ves mesec julij naj bo posvečen temu delu!

Vsak naročnik naj v teku meseca julija pridobi vsaj še enega naročnika! Zlasti tam, kjer so vrste „Domoljubovcev“ še zelo redke, pojdite z vsem ognjem na pridobivanje novih naročnikov. Posebno Vi člani naših organizacij, naših izobraževalnih društev in Marijinih družb, vi mladi in čvrsti Orli, ve za vse dobro in plemenito navdušena plekleta, po konci in na neumorno delo! Naj ne mine noben dan v mesecu juliju, zlasti pa nobena nedelja, da ne bi

vsake najmanjše prilike z vso svojo zgovornostjo porabile v to, da skušate tega in onega pregovoriti, naj pristopi k armadi „Domoljubovcev“. Vemo, da je meseca julija zlasti na kmetih čez glavo dela. Toda pri najtežjem delu jeziček ne počiva; pa se naj v tem mesecu postavi tudi med delom v plemenito službo agitiranja za „Domoljuba“! Kar se je med tednom pridobilo, naj se v nedeljo končno uredi!

Da Vam bo delo kolikor mogoče olajšano, zato hočemo

a) vsakemu posameznemu dosedanjemu naročniku poleg njegove lastne številke **pridejati še eno slavnostno številko**, s katero naj agitira med svojimi prijatelji in znanci in ne odneha prej, dokler ne pridobi vsaj še enega naročnika. Tudi za skupne odjemalce bo za agitacijo dovolj slavnostnih številok na razpolago.

b) **ceno listu znižati** za vse tiste, ki na novo pristopijo! In sicer je cena „Domoljuba“ za drugo polletje, to je od 1. julija do konca letošnjega leta

samo 1 krona.

To smo storili samo zato, da bo agitacija lažja in da se tisti, ki imajo dobro voljo, za majhne krajcarje lahko prepričajo, kak list je „Domoljub“! Uverjeni smo, da tako z novim letom za stalno stopijo med redne naročnike „Domoljuba“ in da bodo v prihodnje radi plačevali tiste tri kronice za najcenejši in najobsežnejši slovenski tednik. Prepričani smo pa tudi, da naši dosedanji naročniki popolnoma umevajo ta naš korak in nam ne bodo zamerili, če bodo naročniki novinci za poskušnjo in samo za nekaj mesecev dobili list za nekaj vinarjev ceneje, kakor pa „Domoljubovi“ stari gardisti. Saj se gre za pomnožitev naše armade in v ta namen je mala izjema že dovoljena!

Prosimo pa tudi vse drage naše prijatelje in dosedanje vnete razširjevalce „Domoljuba“, zlasti našo požrtvovalno duhovščino, naše državne in deželne poslance, zaupnike S. L. S. in vse druge, katerim je povzdiga in moč naše stranke pri srcu, da v mesecu juliju po svojih najboljših močeh pomagajo petindvajsetletnico „Domoljuba“ proslaviti s tem, da priporočajo naročanje „Domoljuba“ in skušajo razširiti krog njegovih prijateljev!

Z Bogom za slovensko domovino!

Političen pregled

DRŽAVNI ZBOR.

Delo našega državnega zbora stoji sedaj pod vtisom razprave o službeni pragmatiki uradništva. Pojasnili smo že, kako je odsek spremenil vladno predlogo in kako nekateri poslanci, ki so navezani na uradništvo, hočejo z glavo skozi zid. Vlada pa seveda odločno in dosledno izjavlja, da nekaterih točk pragmatike, kakor jo je sklenil odsek, ne more odobravati in da plač ne bo mogoče prej zvišati, dokler niso zboljšane državne finance. Pri razpravi v zbornici se skušajo uradniški poslanci z vedno novimi predlogi prikupiti svojim volilcem, trezni in razsodni zastopniki ljudstva pa porablajo to priliko, da opozore vlado na razne nedostatke v državni upravi.

Izmed slovenskih poslancev se je oglasil k besedi dvakrat dr. Korošec, ki je utemeljeval svoje predloge, ki jih je stavil že v odseku. V prvem govoru je utemeljeval svoj predlog, naj pragmatika stopi v veljavo prvi dan meseca po objavi, ako je zagotovljeno potrebno pokritje višjih stroškov in je izvršena tudi reforma državne uprave. Prijemal je krepko poročevalca Čeha, ki je zadnji stavek predloge izpustil, in grajal na oster način postopanje uradniških poslancev, ki nečejo uvideti, da z vso pragmatiko, če bo taka, kakor jo oni hočejo imeti, ne bo nič. Rekel jim je naravnost, da so oni pravi sovražniki uradništva, ker se iz njega

norčujejo. Nato pa je začel šibati delo vlade in večinskih strank, triperesne deteljice poljsko-češko-nemške večine, ki nima moči in volje, da bi rešila le eno važno državno vprašanje. Ugovarjal mu je večkrat svobodomislec Zenker, ki pa je dobil vedno krepak odgovor. Očital je govorniku, da zagovarja vladno stališče in da je sovražnik uradnikov, Korošec pa mu je odgovoril, da vzdržujejo naši poslanci vladni načrt le, ker le ta more biti potrjen; če bi bili za odsekovega, bi pragmatike nikoli ne bilo, torej tudi uradniki ne bi dobili niti teh ugodnosti.

Drugi predlog dr. Korošec gre za tem, da bi znali uradniki jezik ljudstva, med katerim delujejo in da narodnost ne sme vplivati na nameščanje uradnikov. Ta dodatni predlog našega poslanca je bil sprejet, ko ga je govornik utemeljil v govoru, ki je zopet v živo zadel večinske stranke.

Precej prahu vzdigujejo zlasti paragrafi, ki določajo pravice in dolžnosti uradnikov, kajti nekateri hočejo, naj bo uradnik čisto prost v vsakem oziru in da sme vse, kar se mu poljubi. Vlada pa se zaveda, da ima uradnik napram državi in ljudstvu dolžnosti, ki ga morajo omejevati.

Omeniti bi bilo še govor poslanca Steinwendra. Mož je nemški nacionalec, pove pa čisto marsikako pametno misel. Tudi sedaj je v svojem govoru kazal na razne rane naše državne uprave. Tako je grajal, da gredo mnogi uradniki tako mladi v pokoj in si potem poiščejo drugo službo ter vlečejo dvojno plačo. Mnogi teh prestopijo k raznim bankam in takim podjetjem, da je na škodo državi.

OGRSKI DRŽAVNI ZBOR.

Brambna predloga sprejeta.

Enoleten boj za sprejem brambne predloge v ogrskem državnem zboru se je v torek nenadoma in nepričakovano končal. V torek dopoldne je stavil član vladne stranke predlog, naj se predlogo brez kake razprave sprejme v drugem in tretjem branju. Po poslovniku sicer tako glasovanje ni dovoljeno, toda mažarsko nasilstvo se za poslovniška pravila ni menilo. Zbornični predsednik je odredil glasovanje, nakar je bila predloga sprejeta med nepopisnim kričanjem, razbijanjem, žvižganjem in ropotanjem manjšinskih strank, ki so sedaj popolnoma poražene.

Mesece in mesece se je vlekla ta predloga po ogrskem državnem zboru med obstrukcijo in raznimi pogajanjmi, in vendar ni nikamor prišla. Grof Tisza pa je stvar rešil v par urah. Čudijo se le, zakaj vladna stranka ni prej porabila tega sredstva. Ali ni imel nihče razen Tisze poguma kršiti poslovnika? Priznati se mora, da orožje, ki si ga je izbral ta mož, ni čisto pravilno, zakaj opozicionalni poslanci imajo tudi pravico do sodelovanja in če kdo eno stvar obstruira, ni še sploh sovražnik parlamenta, kakor pravi predsednik Tisza.

Tisza je tedaj rešil obrambno predlogo, a pokopal je splošno in enako volivno pravico. Kakor moremo biti prvega veseli s splošno avstrijskega stališča, tako je drugo žalostno. Ogrski magnatje, ki so sedaj zopet zmagali, so največja nesreča za Ogrsko in celo monarhijo. Kjer ljudstvo ne more do besede, tam se ugnezdijo napake, ki škodujejo celi državi. In sedaj po tej zmagi magnatov ni pričakovati kmalu

volivne reforme, ki bi pustila ljudstvo v večji množini k postavodajji.

S tem, da je rešena brambna predloga na Ogrskem, pa smo postavljeni tudi Avstriji, oziroma naš parlament pred dovršeno dejstvo. Vse preklanje radi brambne predloge bo le malega pomena in le v ugled parlamenta bo, če se stvar mirno reši.

Poslanec streljal na Tiszo.

Cisto razumljivo je, da je samostalno postopanje predsednika in sprememba brambne redloge razburil opozicionalne poslance do skrajnosti. Še večje pa je bilo razburjenje, ko so bili radi kričanja in obstruiranja številni opozicionalni poslanci izključeni od cele vrste sej. Tako je bil Justh, vodja opozicije, izključen od 45 sej, razni drugi od 30, 20 in 15 sej. Ko se ti poslanci niso hoteli pokoriti in so zopet prišli v zbornico, pozval je predsednik Tisza v zbornico 120 policajev, ki so odpeljali izključene poslance. To se je ponovilo pri več sejah in izključeno je bilo vedno več zastopnikov opozicije.

V petek je razburjenje prirastlo do vrhunca. Ko je policija na povelje predsednika zopet vrgla opozicijo, oziroma izključene poslance iz zbornične dvorane, je to tako razburilo poslanca Kovácsa, da je stekel v časnikarsko ložo in trikrat ustrelil na predsednika. Zadel ga v svoji razburjenosti ni, pač pa sebe. Ko je namreč izstrelil na Tiszo, pomeril je še nase. Sedaj leži smrtno-nevvarno ranjen. Tisza je ostal miren, dasi so kroglice priletele čisto v bližino. Niti seje ni prekinil, ampak je rekel, naj gredo preko napada na dnevni red; napadalec da se je že sam sodil. Tiszova žena, ki je seji prisostvovala v loži, je glasno jokala, dokler ni prišel Tisza k njej in ji povedal, da ni ranjen.

Kovács, napadalec predsednikov, je star 37 let in je bil pri zadnjih volitvah prvič izvoljen. Pripada dobri rodbini, pa svoje premoženje je menda zašpekuliral na borzi. Bil je sploh silno razburljiv človek in prijatelji so se že naprej bali, da kaj napravi, ker je vedno govoril le o izključitvi.

Tisza je za enkrat rešen, zdi pa se, da je v Budimpešti mnogo ljudi, ki ga bodo skušali umoriti. Zlasti med onimi sloji je razburjenje in sovraštvo razumljivo, ki jih je ta magnat spravil zopet za lep čas ob volivno pravico. Nemiri bi v Budimpešti že izbruhnili, če ne bi bilo celo mesto polno vojaštva še od zadnjih demonstracij.

Sam napad pa moremo označiti za dogodek, ki nima enakega v zgodovini parlamentov. Najdivjejši časi jakobinskega parlamenta v francoski revoluciji nimajo kaj takega pokazati. Da je kdo drugi poslance napadel, to se je zgodilo, da bi pa poslanec streljal na predsednika, je edino v zgodovini. Ogrska zbornica je gotovo v tem napadu doživela svoj najstrašnejši dan.

ZMAGA KATOLIČANOV V BELGIJI.

V nedeljo, dne 2. junija so se vršile na Belgijskem nove volitve v državni

zbor. Skozi 25 let imajo že tam katoličani večino, ki so si jo priborili s svojo izborna organizacijo in razvitim krščanskim življenjem, ki se kaže v javnosti. Razume se, da to strašno peče svobodomiselce, ki si ne morejo misliti katoliške države. Združili so se s socialnimi demokrati, da bi skupaj zmagali katoličane. Pa bili so sami tepeni. Belgija, ki šteje 7.423.748 prebivalcev voli v svoj državni zbor 186 poslancev. Od teh so priborili katoličani 101 mandat, liberalci 44, socialni demokratje 39 in krščanski demokratje 2. Tedaj imajo katoličani 20 glasov večine, dočim so imeli preje le 6 glasov.

Svobodomiselci so po vsem svetu zelo pobiti, zlasti ker letos dobe vedno nove udarce. Najprej volitve na Bavarskem, kjer so zmagali katoličani, potem Dunaj in sedaj Belgija. — Papež je belgijskim katoličanom na zmagi čestital v dolgi brzozavki.

BALKAN.

Črnogorski kralj Nikita na Dunaju.

Ta teden se je podal črnogorski kralj Nikita I. na obisk k našemu cesarju. Obisk je političnega pomena in bo zlasti vplival na politični položaj na Balkanu. Za Avstrijo je dobro, da se ji Črna gora približuje, ker preje je stala zelo pod vplivom Italije. Tudi glede na Albanijo in Novibazar, kjer ima Avstrija svoje koristi, je posebnega pomena razmerje s Črno goro.

1. poglavje.

Pri gospodu Sergiju Vojnoviču.

Čudna stvar je, da moram v svoji starosti — petinpetdeset let zadnjega rojstnega dne — poprijeti za pero, da poizkusim napisati povest. Radoveden sem, kakšna povest bo to, kadar jo končam, ako sploh kdaj pridem do konca! Marsikaj sem storil in delal v svojem življenju, ki se zdi meni precej dolgo, morebiti radi tega, ker sem tako mlad začel skrbeti sam zase. V letih, ko drugi dečki navadno še v šolo hodijo, sem si jaz že služil svoj kruh kot

trgovec v stari Koloniji. Kupčeval sem, hodil na lov, bojeval se ali delal v rudokopih od nekada! In vendar je šele samo osem mesecev, odkar sem si pridobil nekoliko premoženja. Velika svota je, ki sem si jo pridobil — sam še ne vem, kako velika — vendar mislim, da zaradi nje ne bi rad še enkrat preživel poslednjih petnajst ali šestnajst mesecev; nikdar ne, in tudi ako bi vedel, da se vrnem iz vsega tega živ, jaz in moj denar. Boječ človek sem, ne ljubim nasilstva in sem precej sit pustolovstva. Zato se čudim, da sem začel pisati to povest, ko se sicer ne pečam s takimi stvarmi. Jaz nisem književnik, akoravno zelo rad prebiram sveto pismo stare zaveze. Naj torej poizkusim navesti vzroke, iz katerih to pišem, samo da vidim, ako jih imam kaj.

Prvi vzrok: Ker sta me naprosila v to gospod Sergij Vojnovič in kapitan Marko Tomič.

Drugi vzrok: Ker ležim tukaj v Durbanu in imam bolečine in druge sitnosti v svoji levi nogi. Odkar me je bil prijel oni preklicani lev, sem jim bil vedno podvržen, in ker se je ravno sedaj obrnilo na slabše, sem ohromel bolj kakor kdaj. V levjih zobeh se mora nahajati nekaj strup; kajti kako je sicer mogoče, da se že zaceljene rane zopet odpro, in sicer navadno v tistem letnem času, kakor jih je človek dobil. Huda je, ako je človek ustrelil petinšestdeset levov, kakor sem jih jaz tekom svojega življenja, in mu mora potem šestinšestdeseti zmečkati nogo, kakor merico tobaka. To je nekaj nenavadnega in ako denemo vse druge ozire na stran, moram reči, da sem reden človek in ne ljubim kaj takega. Toliko mimogrede.

Tretji vzrok: Ker želim, da bi imel moj sin Henrik, ki študira na visoki šoli za zdravnika, nekaj, kar mu bo v zabavo in kratek čas za kaki teden dni. Delo v bolnici včasih presega in nekoliko dolgočasno postaja, kajti človek se mora tudi naveličati rezati mrtva trupla, in ker ta povest ne bo dolgočasna, prinese morda nekoliko življenja v njegove razmere, za eden ali dva dni, ko jo bode čital.

Četrti in poslednji vzrok: Ker nameravam povedati najbolj čudno povest, kar jih vem. Morda se bodo zdele te besede nekoliko nenavadne, posebno ker se v povesti ne nahaja nobena ženska — ako se izvzame Fulata. Vendar stoj! Še ena je, in sicer Gagul, ako je to sploh bila ženska in ne kak zloben duh. Ker pa je bila že najmanj sto let stara in torej ne za možitev, je ne morem vpoštevati. Na vsak način lahko rečem, da v celi povesti ni niti ene ženske osebe.

Sedaj pa začnimo.

No, kakih osemnajst mesecev ali tako nekako je, ko sem se seznanil z gospodom Sergijem Vojnovičem in kapitanom Tomičem, in sicer na ta-le način. Bil sem na lovu na slone onostran Bamangvato in nisem imel sreče. Vse je šlo narobe to pot in navsezadnje se me je še lotila mrzlca. Kakor hitro

sem zopet okreval, sem se podal dol na dijamentne poljane, poprodal slo-novo kost, kolikor sem je imel, in tudi svoj voz in vole, razpustil svoje lovce ter stopil v poštni voz, da me popelje v Kapsko mesto. Tu sem ostal teden dni, pa spoznal sem, da so mi v hotelu preveč računali, in ko sem videl vse, kar se je dalo videti, sklenil sem vrniti se v Natal in porabiti za to pot ladjo, ki je tedaj ležala tamkaj in čakala prihoda druge, ki je imela priti z Angleškega. Kupil sem vozni listek ter se podal na ladjo; in še onega popoldneva so potniki iz došle ladje, ki so bili namenjeni v Natal, presedli na našo, in dvignili smo sidro in odrinili na morje.

Med potniki, ki so tedaj stopili na našo ladjo, sta bila posebno dva, ki sta vzbudila mojo pozornost. Eden izmed njiju, mož pri tridesetih letih, je imel najbolj široka prsa in najbolj dolge

Med potniki, ki so stopili na našo ladjo, sta bila posebno dva, ki sta vzbudila mojo pozornost.

roke, kar sem jih kdaj videl. Imel je rumene lase, veliko rumeno brado, poln obrat obraz in globoko udrete velike sive oči. Nikdar nisem videl bolj imenitnega človeka, kakor je bil gospod Sergij Vojnovič, tako je bilo namreč temu velikemu možu ime. Spominjam se pa, da sem nekoč videl sliko takih gospodov, ki so bili po mojih mislih neke vrste Zulu. Pili so iz velikih rogov in njihovi dolgi lasje so se jim valili po ramah; in ko sem gledal svojega prijatelja, ki je stal tamkaj pri vrhni lestvici, mislil sem to-le: ako bi mu sedaj še nekoliko zrastle njegovi lasje, ako bi mu kdo dal one verižne srajce na njegova velika pleča ter mu dal veliko bojno sekiro ter vrč iz roga, pa bi imel pred seboj vzorec one slike. Močno me je tudi spominjal nekega drugega človeka, vendar se sedaj nisem mogel spomniti, kdo je bil to.

Drugi možak, ki je govoril z Vojnovičem, je bil čokat, čvrst in temne barve in popolnoma druge narave. Takoj se mi je zazdelo, da je pomorski častnik. Ne vem ravno zakaj, vendar težko je zgrešiti pomorščaka. Tekom svojega življenja sem z mnogimi hodil na lov in lahko rečem, da so bili to vedno najboljši in najpogumnejši in najlepši ljudje, kar sem jih kdaj srečal, dasi so bleknili tudi marsikatero robotu.

Kakor sem zvedel pozneje, sem prav uganil. Bil je v resnici pomorski častnik, poročnik enaintridesetih let, ki je bil po sedemnajstletnem službovanju odpuščen z boro častjo naslova kapitana, ker ni bilo mogoče, da bi ga povišali drugače. To je, česar imajo pričakovati ljudje, ki služijo kralju: da jih poženo v svet, kjer naj si služijo kruha, ravno v onem času, ko začno spoznavati svoje delo in stoje v cvetu svojega življenja. No, mislim pa, da se oni ne zmenijo mnogo za to; jaz pa sem si služil svoj kruh kot lovec. Morebiti se zasluži nekoliko krajcarjev manj, vendar človek ne dobi raznih brč. Njegovo ime je bilo — kakor sem dognal iz zapisnika potnikov — Tomič — kapitan Marko Tomič. Bil je širokoplečat človek srednje postave, temne barve, čvrst in nekoliko čuden človek. Bil je namreč vedno zelo snažen in čist in do živega obrat in je vedno nosil steklo na svojem desnem očesu. Zdelo se je, da je steklo zrastle na očesu, kajti ni bilo pritrjeno na vrvico in nikdar ga ni vzel proč, razun tedaj, kadar se je obrisal. Izpočetka sem mislil, da tudi spi z njim, vendar sem pozneje dognal, da sem se motil. Vtaknil ga je v žep svojih hlač, kadar je šel spat, skupno s svojimi umetnimi zobmi, katerih je imel dva komada in katera sta bila večkrat vzrok, da sem prelomil deseto božjo zapoved, ker moji niso bili ravno najboljši. Vendar zašel sem preveč v stran.

Kmalu potem, ko smo dvignili sidro, je napačila noč, ki je prinesla seboj zelo grdo vreme. Oster veter se je dvignil od zemlje sem in gosta megla je kmalu slehernega pregnala s krova. Zaradi tega se je naša ladja, ki je imela ploščato dno, močno zibala. Zdelo se je skoro, kakor da se bo prevrnila, vendar se to ni zgodilo. Bilo je popolnoma nemogoče hoditi okoli in zaradi tega sem stal blizu strojev, kjer je bilo toplo, in se zabaval s tem, da sem opazoval nihalo, ki je viselo ravno meni nasproti ter nihalo počasi naprej in nazaj, kakor se je zibala ladja.

»To nihalo ni v redu, ni pravilno obteženo,« je naenkrat dejal nek glas zadaj za mojim hrbtom: Ko sem se obrnil, sem opazil pomorskega častnika, ki sem ga videl, ko so prišli potniki na krov.

»Ali res, iz česa sklemate?« sem vprašal.

»Mislim tako. Sploh ne mislim nič. No, sedaj — ko se je ladja po močnem gibanju zopet vzravnala — ako bi se ladja v resnici toliko zazibala, kakor je

pokazalo nibaio, bi se nikdar več ne zazibala; to je vse. Toda s temi kapitani trgovskih ladij je že tako, vedno so tako strašno lahkomišelní.«

Ravno tedaj je zapel zvonec, ki je klical k večerji, in meni ni bilo žal tega, kajti strašno je poslušati častnika kraljeve mornarice, kadar se dotakne tega predmeta.

Kapitan Tomič in jaz sva skupaj odšla navzdol k obedu in našla tamkaj gospoda Sergija že na svojem prostoru. On in kapitan Tomič sta sedela skupaj, jaz pa sem se vsedel njima nasproti. Kapitan in jaz sva se kmalu začela pogovarjati o streljanju in drugih stvareh; vprašal me je mnogo reči in jaz sem odgovarjal, kakor sem ravno najbolje vedel in znal. Naenkrat je prešel na slone.

»Oj, gospod,« je zaklical nekdo, ki je sedel blizu mene, »sedaj ste na pra-

»Gotovo,« sem dejal, »kajti jaz sem ponosen na svojo molčečnost.«

vega naleteli; lovec Borovski vam more povedati o slonih, ako sploh kdo kaj vé.«

Sergij Vojnovič, ki je molče sedel in poslušal najin razgovor, se je vidno zganil.

»Oprostite mi, gospod,« je rekel, se nagnil naprej preko mize ter govoril z nizkim, globokim glasom, ki se je zdel meni kaj prijazen, »oprostite mi, gospod, ali je morebiti vaše ime Peter Borovski?«

Odgovoril sem mu, da je.

Veliki mož ni dejal ničesar drugega, samo slišal sem ga, kako je sam pri sebi zamrmral: »Sreča.«

Obed je bil kmalu končan in ko smo zapuščali obednico, je stopil gospod Sergij k meni ter me vprašal, ali ne bi hotel priti v njegovo kabino, kjer bi skupaj pokadili pipo tobaka. Sprejel sem povabilo in on me je peljal v svojo kabino na krovu, ki je bila zelo čedna.

N njej je bila zofa in pred njo majhna miza. Sergij je poslal slugo po steklenico žganja in mi trije smo sedli in prižgali pipe.

»Gospod Borovski,« je rekel Sergij Vojnovič, ko je sluga prižgal svetilko in postavil pijačo na mizo, »pred dve-ma letoma ste bili, mislim, ob tem času v nekem kraju z imenom Baman-gvato v severnem Transvalu.«

»Da, bil sem,« mu odgovorim ne-koliko čudeč se radi tega, kako je mogel ta gospod tako dobro poznati moja pota, ki niso bila ravno taka, da bi vzbujala splošno zanimanje, kolikor sem jaz vedel.

»Kupčevali ste tamkaj, ali ne?« je pristavil kapitan Tomič hitro, kakor je bila njegova navada.

»Da. Vzel sem bil seboj voz raz-nega blaga, vtaboril se zunaj nase-lbine in ostal tamkaj toliko časa, dok-ler nisem vsega razprodal.«

Sergij Vojnovič je sedel meni na-sproti in držal roke na mizi. Ozrl se je kvišku in uprl svoje velike oči v moj obraz. Neka čudna skrb je bila v njih, vsaj tako se mi je zdelo.

»Ali ste morda kdaj srečali ne-kega človeka z imenom«

»Oh, da; ustavil se je poleg mene za kakih štirinajst dni, da izpočije svoje vole, predno odrine naprej v no-tranje kraje. Pred par meseci sem do-bil od nekega odvetnika pismo, v ka-terem me vprašuje, kaj se je z njim zgodilo. Odgovoril sem mu, kolikor sem tedaj najbolje vedel in znal.«

»Da,« je rekel gospod Sergij, »vaše pismo so poslali meni. V njem ste pi-sali, da je gospod z imenom Navil zapustil v začetku maja Bamangvato v vozu z enim voznikom in enim kafer-skim lovcem z imenom Jim, in da je povedal, da namerava prodreti notri do Inijati, skrajno trgovišče v deželi Matabele, kjer je nameraval prodati voz in iti dalje peš. Pisali ste tudi, da je v resnici prodal svoj voz, kajti šest mesecev pozneje ste ga videli v posesti nekega portugalskega trgovca, ki vam je povedal, da ga je kupil v Inijati od nekega belega moža, čigar ime je po-zabil, in da je ta človek z nekim doma-čim služabnikom odrinil v notranje kraje na lov, kakor je mislil.«

»Da.«

Tukaj pa smo vsi trije obmolknili. »Gospod Borovski,« je naenkrat dejal Sergij Vojnovič, »mislim, da ne poznate ali ne morete uganiti vzroka mojega — Navilovega potovanja proti severu ali glede točke, kamor je bilo potovanje namenjeno.«

»Slišal sem nekaj o tem,« sem od-govoril in prenehal. Stvar je bila nam-reč taka, da nisem hotel govoriti o njej.

Sergij in kapitan Tomič sta pogle-dala drug drugega in kapitan je pri-kimal.

»Gospod Borovski,« je rekel prvi, »povedati vam hočem neko zgodbo in vas prositi sveta in morebiti celo po-moči. Oni človek, ki mi je poslal vaše pismo, mi je sporočil, da naj se brez-pogojno zanesem na vas, ker ste, ka-

kor je dejal, dobro poznani in splošno spoštovani v Natalu in posebno znani radi svoje razumnosti.«

Priklonil sem se in izpil nekoliko žganja, da prikrijem svojo zadrego, kajti skromen človek sem — in gospod Sergij je nadaljeval.

»Gospod Navil je bil moj brat.«

»Oh!« sem dejal in se vzravnal, kajti sedaj sem vedel, koga me je g. Sergij tako spominjal, ko sem ga prvič zagledal. Njegov brat je bil mnogo manjše postave in imel je črno brado, toda sedaj sem se spomnil, da je imel oči iste sive barve in istega ostrega pogleda, in tudi poteze na obrazu niso bile nepodobne.

»Bil je,« je nadaljeval Vojnovič, »moj edini in mlajši brat in notri do pet let nazaj nisem mislil, da sva bila kedaj za mesec daleč drug od drugega. Toda ravno nekako pred petimi leti se je zgodila nesreča, kakor se zgode včasih v družinah. Hudo sva se sprla in jaz sem se v svoji jezi zelo krivično ve-del proti svojemu bratu.« Tukaj je ka-pitan Tomič močno prikimal s svojo glavo. Ladja se je ravno tedaj zelo zazi-bala, tako da je prišlo zrcalo, ki je bilo na desni strani pred nami, za trenutek skoro ravno nad naše glave, in ker sem jaz sedel z rokami v žepu in gledal kvišku, sem ga mogel videti, kako zelo je prikimal.

»Kakor smem reči, vam je znano,« je nadaljeval Vojnovič, »ako umrje člo-vek brez poslednje volje in nima druge lastnine kakor zemljišča, pripade vse najstarejšemu sinu. In tako se je zgodilo, da je ravno takrat, ko sva se prepira-la, umrl naš oče brez oporoke. Odl-ašal je s sestavo poslednje volje, dok-ler ni bilo prepozno. Posledica tega je bila, da je ostal moj brat, ki se ni iz-učil za noben poseben poklic, popolno-ma brez beliča. Seveda je bila moja dol-žnost skrbeti zanj, toda ravno v onem času je bil prepir med nama tako oster, da mu nisem — na svojo sramoto priznam (in globoko je vzdihnil) — ponu-dil nobene pomoči. Ni se zgodilo radi tega, ker mu nisem ničesar privoščil, marveč sem čakal, da on prvi zaprosi, in on tega ni storil. Žal mi je, da vas nadlegujem z vsem tem, gospod Borov-ski, vendar sem primoran, da vam po-jasnim ves položaj, kaj ne, Tomič?«

»Prav tako, prav tako,« je odvrnil kapitan. »Gospod Borovski bode, pre-pričan sem, obdržal celo zgodbo zase.«

»Gotovo,« sem dejal, »kajti jaz sem penosen na svojo molčečnost.«

»No,« je nadaljeval Sergij, »moj brat je imel v onem času pri meni ne-koliko premoženja, in ne da bi mi kaj povedal o tem, je dvignil to malenkost-no vsoto, si nadel ime Navil in odpoto-val v južno Afriko v divji nadi, da si pridobi bogastva. O tem sem čul kasne-je. Minula so kaka tri leta in jaz nisem ničesar slišal o svojem bratu, dasi sem mu večkrat pisal. Brez dvoma niso pi-sma nikdar prišla do njega. Spoznal sem, gospod Borovski, da je kri gostej-ša nego voda.«

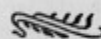
»To je resnica,« sem rekel in mislil na svojega Henrika.

»Spoznal sem, gospod Borovski, da bi dal polovico svojega premoženja, ko bi izvedel, ako je moj brat Jurij, edini, ki ga imam, živ in zdrav, in da bi ga zopet videl.«

»Vendar ga niste, Sergij,« je naen-krat pripomnil kapitan in pogledal ve-likemu možaku v obraz.

»No, gospod Borovski, sčasoma me je začelo vedno bolj skrbeti, da bi iz-vedel, ali je moj brat živ ali mrtev, in ako je živ, da ga dobimo domov. Začel sem poizvedovati in vaše pismo je bil eden teh uspehov. Sporočila so bila za-dovoljiva, kolikor sem jih mogel dobi-ti, kajti pričala so, da je bil Jurij notri do pred kratkim še živ, vendar nisem mogel izvedeti vsega. Radi tega sem, da povem na kratko, sklenil sam se poda-ti na pot in ga poiskati in kapitan To-mič je bil tako prijazen, da se je napol-til z menoj.«

»Da,« je rekel kapitan, »nimam drugega opravila, kakor vidite. Moji višji pri admiraliteti so me odpustili iz službe, da stradam pri polovični plači. Sedaj pa, gospod, nam bodeite morebiti povedali, kaj veste ali kaj ste slišali o gospodu z imenom Navil?« (Dalje.)

Smešnice.

Lenuh: »Danes ne vstanem, sem pretruden!« — »Kako, saj si celo noč spal!« — Lenuh: »Spal! Pa sanjalo se mi je, da sem tri sežnje drv nacepil!«

Katehet: »Zakaj prošimo v očenašu za vsakdanji kruh?« — Učenec: »Ker bi splensil, če bi prosili za cel teden ali mesec!«

Nevesta: »Če jaz prej umrjem ko ti, ali boš šel za pogrebom?« — Zenin: »Z velikim veseljem!«

Kmet na vlaku reče, ko pride vlak v tu-nel: »Kam pa se peljemo?« — Gospodič: »V peklo!« — Kmet: »Imate-li retour-karto?« — Gospodič: »Ne!« — Kmet: »Jaz pa!«

»Zakaj so Izraelci zlato tele vlili?« vpraša katehet v šoli Tončka. — Tonček: »Zato, ker niso imeli toliko zlata, da bi vola vlili.«

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obre-stuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

RAZGLED PO DOMOVINI

Pozor! Opozorjamo vse naročnike »Domoljuba« na današnji uvodni članek, ki naj ga vsak pazljivo in do konca prebere!

Naš listek. Z današnjo številko začnemo priobčevati novo daljšo povest »Salomonovi rudniki«, ki se godi sredi Afrike ob času, ko so bili tisti kraji Evropejcem še popolnoma tuji. Povest je zelo zanimiva, tako, da bralec nestrpnost pričakuje nadaljevanja, ki ga seznanja z vedno zanimivejšimi doživljaji glavnih oseb povesti. Zanimivost bodo povzdignile tudi slike, v vsaki številki po dve, ki bodo dobro služile v pojasnjevanje zapletenih dogodkov. Povest je pred več leti izhajala v listku »Slovenca« in smo jo na mnogostransko željo nekoliko predelano sprejeli v »Domoljuba«. Končno bo izšla v posebni knjigi.

Evharistični kongres. Skrajni rok za pripravo je definitivno določen do **15. julija**. Ko bo ta rok potekel, — ali če je nabiranje udeležencev končano — prej, naj se nabiralne pole **takoj** pošljejo v pisarno za kongres v Ljubljano (Alojzisce). Ljudje imajo navado, s pripravo čakati in se oglašati šele takrat, ko termin gre h koncu ali ko je že končan. Zato bodi povedano: Na Dunaj iti bo mogoče tudi pozneje še vsakemu, toda za stanovanje si bo vsak zakašnelec skrbel sam. In ker bo velikanška zadrega za stanovanja, zato je bolj modro, da se vsak o pravem času odloči, ali pojde ali ne. Za prepozno oglašene pripravljajni odbor ne more sprejeti nobene odgovornosti. — Vsak, kdor se prihlasi, naj obenem **takoj tudi plača**, in sicer pristopnino (6, oziroma 10 K); voznino pa, če se bo vozil s skupnim posebnim vlakom. Če se bo vozil sam, plača samo pristopnino. Pristopnina in voznina v III. razredu znaša **24 K**; udeleženci I. in II. razreda naj doplačajo **1 K** za skupne stroške. In to skupno nabrano vsoto naj nabiralci z nabiralnimi polami vred pošljejo v Ljubljano okoli 15. julija. — Pripomnjeno bodi še enkrat: znižana cena velja za južno in za vse državne železnice; torej tudi če se kdo vozi čez Koroško, Amstetten itd. — Želi in priporoča se **narodna noša**. — Osrednji dunajski odbor je bil to pot Slovincem naklonjen. Na razpolago za posvetovanja in pobožnosti nam je dal eno najprikladnejših cerkva dunajskih: frančiškansko, ki je dovolj velika in skoro najbližja sv. Štefanu.

Cesar pri procesiji sv. Rešnjega telesa. Letos se je cesar udeležil procesije sv. Rešnjega Telesa, ki se je minuli dve leti radi bolehnosti ni mogel udeležiti. Cesar je šel z dvora peš na Mihaelov trg. Z burnimi živjoklici so cesar-

ja pozdravljali. Cesar se je na vse strani zahvaljeval.

Duhovniške vesti. Nevarno je dne 2. junija obolel veleč. g. Lovro Gantar, dekan na Vrhniki. Upanje pa je, da gospod dekan še okreva. — Kn. šk. duhovni svetnik je postal č. g. Jernej Frangež, župnik pri Sveti Marjeti ob Pesnici. — Premeščen je č. g. kaplan I. Stuhec od Sv. Miklavža pri Ormožu h Kapeli pri Radgoni. Ondotni kaplan č. g. Iv. Topolnik, je stopil v pokoj. Nevarno je obolel č. g. Andrej Štrekelj, vikar na Pečinah na Goriškem.

V nedeljo 23. junija ob peti uri popoldne bo v veliki dvorani »Uniona« v Ljubljani velika predstava »Kristusovega trpljenja in smrti« natančno posneto po slavni oberammergavski prireditvi, katero hodijo gledat ljudje iz celega sveta. Krasna prireditev, katero naj si vsak ogleda. Vstopnina bo samo 50 vin. na sedežih in 20 v na stojščih. Prihitite v velikem številu tudi ljubljanski okoličani!

C. kr. kmetijska družba. Cesar je potrdil izvolitev komercialnega svetnika državnega in deželnega poslanca Franceta Povše za predsednika c. kr. kmetijske družbe na Kranjskem.

Slovenski novomašniki na Koroškem. Dne 14. julija letos bodo v Celovcu v duhovnike posvečeni naslednji slovenski bogoslovci tretjega letnika: Lovro Božič iz Kazaz, Zmagoslav Ruprecht iz Gospe Svete in Ludovik Viternik iz Fare pri Prevaljah.

Za pogorelce pri šenčurju sta vložila poslanca Demšar in Jarc dne 5. junija v državnem zboru nujen predlog, naj da vlada takoj preceniti škodo in nakloni pogorelcem hitro in izdatno podporo.

Romarski vlak na Trsat priredi vsled splošne želje štajerskih Slovincov tudi letos Slovenska krščanska socialna zveza. Vlak bo vozil iz Maribora dne 8. julija ob 1. uri popoldni in se bo vrnil nazaj v Maribor dne 9. julija ob 8. uri zvečer.

Poučni tečaj v Komendi se je vršil v nedeljo, dne 9. junija. Predavali so: državna in deželna poslanca gg. dr. Korošec in dr. Krek, dalje profesor g. dr. Hohnjec in deželni zdravstveni referent g. dr. Dolšak. Zanimanja za ta poučni tečaj je bilo izredno veliko.

Tečaj načelnikov Orlov se vrši v nedeljo, dne 23. junija v Ljubljani, ne pa 16. junija, kakor je poročala »Mladost«, ker je ta dan izlet gorenjskih Orlov v Tržič.

Skozi okno streljal na župana. Bivši župan Janez Kuralt iz Mavčič št. 7, je bil 4. t. m. zvečer ob deveti uri napa-

den. Nekdo je skozi okno nanj streljal ter ga zadel v zgornji del života. Kuralta, ki je dobil sedem svinčenih zrn v hrbet, so odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Kedo je to naredil, se doslej ne more vedeti.

Nesreča. V vasi Suha pri Škofji Loki je padel dne 2. junija popoldne 13letni deček, sin posestnika Dagarina (pri Obstenjeku) raz oder in se nevarno poškodoval. Deček je skakal po odru in padel kakih pet metrov globoko na stol in si prebil črepinjo na desnem sencu.

Požar v Črnomlju. Dne 5. junija popoldne je pogorela v Črnomlju hiša posestnice Pirnat. Ogenj je popolnoma uničil gorenji del stavbe, ki je bil lesen. Pohištvo so rešili. Požarna bramba je preprečila, da se niso užgale še sosednje hiše, ki so večinoma z lesom in slamno krite.

Pogreša se od dne 30. maja delavec Andrej Pipan, ki je bil zaposlen v Zupančičevi opekarni v Ljubljani. Pogrešanec je rojen leta 1882. na Gorjanskem pri Sežani, po popisu je podoben vtoplencu, ki so ga našli dne 31. maja pri Zidarjevem jarku v Ljubljani.

Uboj. V noči 25. maja t. l. so se baje radi deklet sprli na vasi Mladetiče fantje Franc Repovž, Franc Rus, Franc Zorc in Vincenc Zitnik. V pretepu je udaril Zitnik Zorca z nekim železom po glavi. Zorc pa je izdril iz plota desko in udaril Zitnika po glavi tako, da je ta vsled udarca kasneje umrl. To so sadovi ponočevanja.

Utonila je 4. junija v Kamniški Bistrici Terezija Gerkmann, žena tesarja »Franceta« v Mekinjah.

Nesreča na žagi. Dne 3. junija je prinesla žena Franceta Glavič, žagarja pri Seidlu v Novem mestu, na žago kosilo. Z njo je prišel tudi 20 mesecev stari sin Francek. Otrok je zlezal neopazen do valjeca in se igral z žaganjem. Ko je Glavič odvezal deske z voza, je odrinil istega, da je dirjal do valjeca. V istem pa otrok zakriči in že mu je stisnilo prsni koš, da je otrok na mestu umrl.

Drage črešnje. Črešnje imajo celo na Goriškem tako drago ceno, da se nikoli tako. Zadnje dneve so se kupovale 1 kg po 1 K.

Lokomotiva odtrgala nogo. Dne 3. junija ponoči se je 72letni bivši izvošček Matevž Oblak splazil na prelazu na Vrtači v Ljubljani pod zaprto prečnico na železniški tir baš ko je privozila lokomotiva in Oblaka zagrabila za levo nogo, katero mu je zlomila in ga pahnila v jarek. Ponesrečenca so z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico.

Požar pri Vinici. Ogenj je vpepelil dne 6. junija v Drenovcu pri Vinici 2 hiši in 3 gospodarska poslopja z vsemi premičninami. Škoda cenijo na 8000 K, katere je le deloma z zavarovalnino krita, večjo nesrečo so preprečili: viniška požarna bramba, domačini in Hrvat, kateri so bili pri večernicah in takoj na pogorišču.

Žetveni dopusti se letos tako-le določijo: Pešpolki štev. 7, 17, 19, 27, 32 in 97, lovski bataljoni štev. 7, 8, 9, 11, 19, 20, 24 in 29, gorski artiljerijski polk št. 3 od 1. do 21. julija. Prvi turnus trdnjavskega topničarskega polka št. 4 od 1. do 21. julija; pešpolka štev. 47 in 86 od 6. do 26. julija; bosensko-hercegovska pešpolka št. 2. in 4 od 8. do 28. julija; lovski bataljoni štev. 5, 17 in 21 od 14. julija do 3. avgusta; trdnjavski artiljerijski polk št. 3 od 4. do 24. julija, drugi turnus trdnjavskega artiljerijskega polka št. 4 od 26. avgusta do 15. septembra. Kolikor to dopusti služba, se dovolijo dopusti tudi ob vinski trgatvi. Za deželno brambo se je žetveni dopust tako-le določil: deželno-brambni polki štev. 3, 4, 5 in 27 od 30. junija do 19. julija, deželno-brambni polk št. 26 od 6. junija do 26. junija.

Nakupovanje konj za vojake. Komisija za nakupovanje konj iz Maribora bo nakupovala za vojaštvo sposobne konje v starosti treh in več let v nastopnih krajih: dne 15. junija dopoldne od 8. do 12. ure v Brežicah, popoldne od 3. do 5. ure v Kostanjevici, dne 16. junija dopoldne od 8. do 12. ure v Št. Jerneju, popoldne od 2. do 5. ure v Škocijanah, 17. junija v Bučki med časom semnja, dne 18. junija od 8. do 11. ure v Mokronogu in dne 19. junija v Ljubljani za časa semnja.

Nagle smrti je umrla v Lokavcu pretekli teden Marjeta Lokar, vdova 72 let stara. Našli so jo mrtvo pri ognjišču, v roki je še držala poleno, s katerim je hotela zanetiti ogenj. Isti dan je bila še pri sveti maši. N. p. v m.

Strela udarila v družbo štirih ljudi. V petek, dne 24. majnika, se je zgodila pri domače Šumahu v Črni na Koroškem velika nesreča. Štirje delavci, dve dekli in dva hlapca, so prekopavali neko njivo, kjer je nasajen krompir. Pri južini so sedli pod košato smreko v bližini. Komaj začno južinati, je udarila strela v dotično smreko in je pri tem udarila 18letno Angelo Zadnik, 16letnega fanta pa je vrglo po bregu nizdol in mu zasukalo obe nogi v kolenih, da so bile pete spredaj, in mu je sezulo čevlje, ne da bi mu bilo jermenov razvezalo ali raztrgalo. Najmanj prizadeta je bila 16letna deklica, ki se je hitro zavedla in šla po ljudi, da so prišli ostalim trem na pomoč. Prihitali ljudje so spravili še nezavestnega hlapca Gregorja Koniča, ki je bil še vedno s hrbtom naslonjen na smreko, k zavesti, ki pa še zdaj leži težko bolan v postelji; fantu je zdravnik uravnal nogi.

Poplačana dobrosrčnost. Pred dnevi je prišla na celovški kolodvor neka

stara ženica in prosila, naj ji kdo pokaže pot v bolnišnico. Ker se za starko nihče zmenil ni, se je usmilil neki postrešček in jo peljal v bolnišnico. Ko so jo sprejeli v bolnišnici, se je obrnila ženica na svojega spremljevalca ter mu izročila malo torbico, češ, naj si njeno vsebino obdrži kot plačilo za svojo dobrosrčnost. Čez nekaj dni je starka umrla. V svoje veliko presenečenje pa je našel postrešček v torbici dve hranilnični knjižici z vlogo 27.000 K in še 3000 K v gotovini.

Zopet nesreča v gorah. Dne 6. t. m. se je podala družba mladih turistov iz Kamnika na planine, med njimi tudi 14letni trgovski vajenec Ludovik Repe. Šli so mimo Sv. Primoža na Malo planino in od tam na Veliko planino. Od koč se so podali še nekoliko naprej v smeri, ki pelje proti izvirku kamniške Bistrice, ter na nekem vzvišenem prostoru sedli. Naenkrat se zasliši obupen krik. Vsi se ozro in vidijo grozen prizor. Ludovik Repe je padel raz skalo in obležal kakih 20 m globoko. Ko pridejo tovariši do njega, vidijo, da si je zlomil nogo in se močno pobil na glavi. Hitro pošljejo v Stranje po pomoč. Nato so ga obvezali za silo in skušali prinesiti v Stranje. Na potu z gore pa je Repe po sedemurnem trpljenju izdihnil. Truplo so nato prenesli v mrtvašnico v Stranje. Ludovik Repe je bil star šele 14 let in je bil vajenec pri trgovcu g. Klemenčiču v Kamniku. Njegov oče je železniški mizar v Ljubljani in stanuje na Hranilniški cesti št. 4.

Grozovita eksplozija. Dne 7. junija ob poldevetih dopoldne so čutili okoli Ljubljane neko bobnenje po zraku in so mislili, da je šla v zrak kamniška smodnišnica ali pa da je potres. Bilo je pa veliko dalje. Vnelo se je 20.000 kg smodnika v vojaškem skladišču v Woldersdorfu pri Dunajskem Novem Mestu. Posledice so bile strašne. Mrtvih je 30 vojakov in delavcev, 100 lahko in 20 težko ranjenih, nekaj strašno razmesarjenih. V mestih naokoli so popokale vse šipe, drevesa so požgana, strehe odnesene, hangar za državne zrakoplove porušeni. Daleč proč je neslo opeko in dele človeških trupel. Zažgal se je smodnik, ko so ga nakladali na avtomobil. V veliki nevarnosti je bil brzovlak, ki je vozil v bližini mimo v usodnem trenutku. Pobile so se mu vse šipe in je imel mnogo ranjenec. **Pet vojaških letalnih aparatov je popolnoma poškodovanih. Povsed po ravnini leži opeka. Razkosana človeška trupla in človeško meso leži raztreseno po ravnini. Pogled je grozen. Tu leži mrtvo truplo brez nog, tam truplo brez glave, poleg trupla brez glave mrtvo truplo sivolasega delavca brez roke in noge. Izpod razvalin se pa čuje stokanje in kričanje nevarno ranjenih žrtev. Neke avtomobil, ki je vozil ob eksploziji mimo poslopja 48, je izgubil brez sledu. Le tu in tam so našli posamezne kose avtomobila.** Sreča v nesreči je, ker so šele pred dnevi iz ponesrečenega poslopja spravili dinamit.

Strela. V Lokvi je 24. m. m. zvečer strela udarila v drevo ob cesti, in ravno v času, ko so pastirji živino gnali domov. Kar naenkrat se je zgrudilo na tla nad 20 glav živine, od katerih je obležalo pet glav. Ostale so ljudje, ker se je zgodilo v bližini vasi, spravili k življenju in tako rešili.

Smrtna kosa. V Zg. Poljskavi je 3. t. m. umrl bivši župan in posestnik g. Ferdinand Schlosser. Pokojni je bil vedno vnet Slovenec in vrl naš pristaš. Star je bil 41 let. Naj v miru počiva!

Umor. V Zimici pod Mariborom so našli v stanovanju mrtvo osebenkarco Zelenko. Imela je razklano glavo. Na klopi pri peči je ležala še krvava sekira. Zaprli so dva sumljiva fantalina, na katerih oblekah so našli še sledove krvi.

V zaporu se je obesil. V mariborski jetnišnici se je obesil Matija Berglez iz Spodnje Breznice pri Poljčanah, ki je bil dne 28. maja zaradi uboja obsojen na dve leti težke ječe.

Otrok utonil. V Sobotince pri Ptujju je prišel na obisk s svojima dvema hčerkama k botri kovaški mojster Jakob Petrovič iz Ptujja. Komaj so stopili na dvorišče, se je odstranila njegova mlajša hčerka Anica, padla v gnojnico in utonila.

Ženo napol ubil. Janez in Marija Skrbinšek v Konjicah se vedno prepirata. Te dni je žena zopet ujezila pijanega moža, ki je vzel vile in jo tako dolgo tepel z njimi po glavi, da se je napol mrtva v nezavesti zgrudila na tla. Morali so jo spraviti v bolnišnico.

Lokomotiva ga je usmrtila. Te dni je hotel postrešček Albert Ribič na kolodvoru v Mariboru pri nekem večernem vlaku vzeti prtljago potniku iz vlaka. Pri tem je šel preko tira in ni zapazil, da prihaja proti njemu lokomotiva. Stroj ga je zgrabil in vlekkel 10 metrov za seboj. Razbilo mu je popolnoma glavo in mu odtrgalo obe nogi. Nesrečnež je bil na mestu mrtev.

Požari. Ogenj je vpepelil hleve veleposestnika Klemenčiča v Središču. Škoda znaša več tisoč kron. Ogenj so zatrosili otroci posestnika Zelarja. — Pred par dnevi je pogorela hiša in gospodarsko poslopje kmeta Franca Jurgeca v Turškem vrhu blizu Ptujja. V gospodarskem poslopju, katerega je ogenj popolnoma uničil, je zgorelo tudi vse poljsko orodje, vozovi, pridelki in 15 svinj. Jurgec trpi 10 tisoč kron škode, zavarovalnina pa znaša samo 4000 kron.

Zemlja se je utrgala. Huda nesreča je zadela posestnika Andreja Sivka v Mlačah pri Št. Vidu pri Grobelnem. Utrgala se je velika zemeljska plast in mu uničila vse poslopje. Škode je okoli 10.000 K.

Za evharistično leto! Po želji svetega očeta Pija X., naj se uspehi in sadovi evharističnih shodov pokažejo v razširjanju pogostega in vsakdanjega sv. obhajila. V ta namen sta izborni pripomoček knjižici »Staršem in vzgojiteljem« in »Mladini«. Knjižica »Staršem in vzgojiteljem« je izšla v drugem

zelo pomnoženem natisu in ima na strani 38. do 56. odloke sv. očeta Pija X. o pogostem in vsakdanjem prejemanju sv. obhajilo, in od str. 57. dalje pa navodilo za pogostno in vsakdanje sv. obhajilo. Cena 25 vin., 20 izvodov in več po 20 vin. Knjižica »Mladini« (str. 86) krepko, naravno, nepretirano in prepričevalno govori o potrebi pogostnega sv. obhajila za mladino, naj bi jo dobili v roke vsi slovenski mladeniči in deklice. Cena 30 vin., 20 izvodov in več po 25 vin. — Obe knjižici sta izšle v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani.

Zahvala.

Dne 4. junija je bil v naši vasi velik požar, ki je povzročil velikanško škodo.

Spodaj podpisani smo bili pri domači „Vzajemni zavarovalnici“ zavarovani in so nas zastopniki tujih zavarovalnic begali in plašili, da bo za nas slabo, ker smo tu zavarovani. A nasprotno! Veseli smo, da smo bili pri Vzajemni zavarovalnici, kajti takoj drugi dan se je natančno pregledalo, kateri udje domače zavarovalnice smo prizadeti in že 6. junija je bila ogledna cenitev na licu mesta in 8. junija smo imeli vsi v popolno zadovoljnost denar v rokah!

Tedaj gg. zastopniki nemških in tujih zavarovalnic sploh, pustite našo domačo zavarovalnico v miru, vsem pa, ki hočejo sami sebi dobro, kličemo: zavarujte se vsi pri domačem zavodu!

1814

Št. Jurij pri Kranju, 9. junija 1912.

Ivan Kovač št. 71	Janez Vidmar št. 119
Katarina Logar št. 78	Janez Sajevec št. 123
podpisal Prosen T., priča.	podpisal Prosen T., priča
Marija Ilija št. 7	Marija Štefe št. 153
Martin Maselj št. 79	podpisal Prosen T., priča
Janez Prestor št. 130	Jan. Hudabiunik št. 66
Mat. Gašperlin št. 121	Andrej Brolih št. 171
podpisal Prosen T., priča.	podpisal Karol Bricelj priča
Marjana Molj št. 131	Franc Logar št. 86
Aleš Vidmar št. 20	podpisal Jos. Pehani priča

Gorenjske novice

g S Trstenika. Binkoštni kvaterni teden se je vršil tu sv. misijon, ki sta ga vodila čč. oo. Klančnik in Plantarič.

81

Bila je prelepa pobožnost, katere so se farani marljivo udeleževali pa tudi sosede Goričani. Ko sta dobra gospoda odhajala, se je zazolilo marsikatero oko. O koliko srečo prinese res živa sv. vera! Sv. misijoni so v teh časih verske zaspanosti najlepše kulturno delo.

g Iz Št. Vida nad Ljubljano. Procesija sv. R. T. je bila letos tudi pri nas posebno velika in lepa. Dobro so bila zastopana vsa naša društva, udeležili so se tudi dijaki zavoda sv. Stanislava z lepo novo zastavo. — Predavanje o evharističnem kongresu na Dunaju je imel pret. nedeljo domači g. župnik. Udeležba na tem kongresu od tukaj kaže biti precejšnja. — Blizo 100 učencev in učenk tukajšnje ljudske šole je pret. soboto pod vodstvom učiteljstva in katehetov napravilo izlet v Kamnik. Bili so vsi prav zadovoljni. — Gromenje in tresenje vsled strašne eksplozije smodnika pri Dunajskem Novem mestu so pri nas prav dobro slišali in čutili v Št. Vidu, v Vižmarjih, v Guncijah in v Dravljah. — Nov ameriškanski kosilni stroj, zistem Kormick, si je nabavil župan Belec. Ako se bo poskušnja tega stroja pri rabi dobro obnesla, si bo naše kmetijsko društvo prihodnje leto nabavilo več strojev za košenje. — Naše gasilno društvo stopi zopet velik korak naprej. Pretekli teden je bil župan Belec na Dunaju, kjer je naročil novo turbinsko brizgalno, ki bo veljala 1226 kron. Nova brizgalna se bo pripravila kar k bencinmotorju kmetijskega društva. Bencinmotor bo v slučaju potrebe gonil brizgalno, ki bo vodo gonila 400 metrov v daljavo po ceveh in jo poleg tega še 20 metrov iz ustnika v višino metala. Nova brizgalna pride meseca julija. Take vrste brizgalna bo izvrstno služila povsod, kjer imajo že bencinmotorje na kolesih. Gasilcem bo treba brizgalno z bencinmotorjem samo pripeljati na kraj požara, brizgalne goniti jim ne bo treba, ker bo to delal motor.

g Živinorejska zveza za kamniški politični okraj na Homecu, pošta Radomlje, naznanja vsem tistim, ki so priglasili živino v planinsko pašo, da zavarovalnica letos ne prevzame po 10 h od 100 kron vrednosti živali, ampak po 28 h. Torej je plačati po 74 h za žival, ki je vredna 300 kron. Kdor želi imeti živino na planini pravočasno zavarovano, naj sigurno do 19. junija t. l. po dopisnici naznani zvezi, da bo plačal po 28 h in za koliko da naj se njegove govede zavarujejo. Zavarovanje živine na planini je silno važno in potrebno, zato je treba nujnih in jasnih priglasov radi tega, da se pravočasno uredi.

g Iz Tržiča. Tem potom še enkrat opozarjamo na veliko slavnost, ki jo priredi 16. t. m. društvo sv. Jožefa v zvezi z Orlom. Prišli bodo gostje v Tržič, z vlakom, ki prihaja ob 8. uri 40 minut. In ima zvezo z »Gorenjcem«, ki odhaja iz Ljubljane krog sedme ure zjutraj. Ob deseti uri bo v farni cerkvi sveta maša. Popoldne bo na župnijskem travniku javna telovadba in ljud-

ska veselica, ki bo gotovo vsakoga zadovoljila in se zanjo vrše obširne priprave. Omenjamo posebej še srečolov in šaljivo pošto, točila se bo alkoholna in brezalkoholna pijača itd. — Navadni večerni vlak odhaja ob 6. uri 20 minut. Da bi bilo gostom bolje ustrezno, se je vložila prošnja za poseben vlak, ki bi odhajal iz Tržiča krog poldesete ure zvečer in bi imel v Kranju zvezo z vlakoma, ki vozita v Ljubljano in proti Jesenicam. Ako bo prošnja ugodena, se bo to pravočasno naznanilo v »Slovenec«. Torej v nedeljo: na svidenje! — Ponesrečil se je zadnji nedeljo Jožef Šter, delavec pri Glajtu, rodom iz Dupelja. Na strmem travniku nad hišo g. Jož. Klofutarja mu je spodrsnilo in je tako nesrečno padel, da se ni nič več zavedel. Po izjavi zdravnikov ni misliti, da bi ozdravel.

g Nevlje pri Kamniku. Dne 12. maja smo imeli »čebelarški shod« pri g. Jakobu Verjentu, čebelarju, na katerem smo marsikaj koristnega slišali. Dne 9. maja smo imeli občinske volitve. Za župana je izvoljen g. Janez Škofic, posestnik in lesni trgovec na Vrhpoljah. Tudi ostali občinski odborniki, 11 po številu, so možje, ki trdno stojijo pod zastavo S. L. S. Novemu odboru želimo obilo božjega blagoslova v blagor in procvit lepe neveljske občine. Dosedanjemu županu g. Matiju Spruk pa lepa hvala za ves trud, ki ga je imel vseh sedem let županovanja. Na praznik sv. Rešnjega Telesa smo imeli prav vzoren red pri procesiji, pri kateri je prvič nastopila pri nas slavna Kamniška godba po zaslugi novoizvoljenega občinskega odbora. Občinski odbor se je tudi udeležil procesije korporativno z županom na čelu; s tem je pokazal, da hoče sodelovati s cerkvijo skupno za koristi in potrebe neveljske občine. V nedeljo, dne 16. junija ob 9. uri ste povabljeni možje, žene, mladeniči in dekleta, da greste v prijazne Mekinje na protialkoholni tečaj, ki se bo vršil v Društvenem domu mekinjskem.

g Na Črnučah ustanove gasilno društvo. Je bilo zelo potrebno. Možje in mladeniči, pristopite v obilnem številu. Prihodnje nedeljo bo predaval v društvu veleč. gospod državni poslanec dr. Krek. To bo nekaj posebnega za Črnuče. Zato vsi v naš Dom! Za novi Društveni dom je zopet podaril gosp. Peter Lap iz Mengša 100 K. Bog mu plačaj stotero na tem in onem svetu! Po 100 kron sta doslej še darovala g. Franc Jerko, zidarski mojster, in dobra Marijana Oblak, vpokojena delavka tobačne tovarne. Sicer pa tekmujejo vsi dobri farani z denarnimi prispevki ali z delom, da bo čimprej dovršen naš lep dom. Posebno se odlikujejo dekleta iz Marijine družbe. Bog plačaj obilo vsem in vsakemu posebej!

Znodnevni protialkoholni in sadjarski tečaj za kamniški okraj se bo vršil dne 16. junija, na nedeljo Jezusovega Sreca, v Društvenem domu v Mekinjah. Spored: 1. Ob 9. uri dopoldne sveta maša v mekinjski župni cerkvi s kratkim nagovorom č. g. Janeza Kala-

na. 2. Od tri četrt na deset do tri četrt na enajst: Človek in alkohol; govori g. L. Puhar. 3. Od tri četrt na enajst do tri četrt na dvanajst: Kaj najbolj škoduje človeškemu zdravju; govori gosp. Janez Kalan. 4. Ob 2. uri popoldne litanije. 5. Od pol treh do štirih: Vkuhavanje in uporaba sadja; govori sadjarski učitelj g. Martin Humek. 6. Od štirih do petih: Temna stran narodnega življenja; govori g. Kalan. 7. Sklepni nagovor č. g. župnika Antona Merkuna. S tečajem bo združena mala razstava protialkoholnega značaja. V interesu naše dobre stvari vabimo vse prijatelje našega prepotrebnege in tako koristnega gibanja, da se zanimivega tečaja udeležijo v najobilnejšem številu. Na svidenje 16. junija v Mekinjah! Vsi, katerih srca gore za resnični blagor našega ljudstva, na krov! — Udeleženci od zunaj, ki žele, da se jim preskrbi opoldanski obed, naj to prav kmalu javijo izobraževalnemu društvu v Mekinjah.

g Gospodinjski tečaj v Domžalah se je pričel v ponedeljek, dne 3. junija, prav slovesno. Ob 8. uri zjutraj je bila v ta namen sveta maša. Po sveti maši so se gojenke tečaja in njihovi stariši, kakor tudi zastopniki domžalskega in depaljskega občinskega odbora zbrali v »Društvenem domu«, kjer se ima tečaj vršiti. Namestnik deželnega glavarja dr. Evgen Lampe pojasni veliko važnost gospodinjskih tečajev, katerih namen je, dekletom v kratkem času podati vse to, kar modra in skrbna gospodinja v življenju potrebuje. — Župnik Fr. Bernik se zahvali visokemu deželnemu odboru za prireditve tečaja in deželnemu odborniku dr. Lampetu, da je s svojo osebno navzočnostjo in prelepim nagovorom tako izredno povzdignil otvoritev tečaja in opominja dekleta, kako naj se udeležujejo tečaja, da jim bo res v veliko korist. Voditeljica tečaja gospica Minka Odlasek razloži učni red, kaj vse in kako se bo na tečaju podučevalo. Gojenkam, katerih je 24, se je kar na obrazih videlo, da se tečaja vesele in da hočejo ta dragoceni čas v svojo korist prav vestno porabiti.

Dolenjske novice

d Škocijan pri Mokronogu. V nedeljo, dne 2. junija 1912 so pri Petru Durjavu ustanavljali sokola. Ustanovili niso nič, ker je bilo teh lepih tičkov samo dvoje, če se treh starih, ki jim vsled nadložnih let gotovo ne bo več perje zrastlo, ne šteje. Iz Novega mesta in Mokronoga se jih je nekaj pripeklalo na dveh vozeh. Našli so pa Petra samega v oštariji. Kajpada so se gospodje kregali nad Petrom, ker se jim očitvidno ni zdelo pametno samo njega gledat. Peter pa je zabavljajl čez sokolsko nezavedne Škocijance. Nato so poslali okrog klicat, pa zastonj. Spogle-

dovala sta se po vsem prizadevanju dva mlada, izmed teh eden pridni poštni fantiček in troje starih. Pripomniti je samo še to, da je prišel kaveljne valit tudi župan Činkole. Značilno je, da se je ustanavljala ta družba svobodne misli ob dnevu, ko je bilo pri nas celodnevno češčenje presv. R. T. V cerkvi so molile množice ljudstva. — Peter pa po svoje.

d Iz Žužemberka. Izredno lepo procesijo smo imeli na sv. R. Telesa dan. Udeležila se jo je nenavadno ogromna množica vernega ljudstva in tudi kapele za blagoslove so bile letos izredno lepo, nekatere naravnost umetniško ozaljšane. Najbolj pa je letošnjo slavnost povzdignila novoustanovljena godba našega izobraževalnega društva, ki je ob tej priliki prvokrat nastopila na prostem, in sicer tako izvrstno, da smo se naravnost čudili. Zlasti pri blagoslovih je igrala tako lepo, da so se mnogim od ginjenosti zasolžile oči. Če se pomisli, da so dobili fantje šele v letošnjem postu godala prvič v roke, se jim mora priznati izvanredna pridnost in nadarjenost. Vsa čast jim, posebno pa g. organistu, ki je s svojo spretnostjo pa tudi z zares požrtvovalnim trudom v tem kratkem času dosegel tako nepričakovan uspeh. Žužemberška fara pa je lahko ponosna na svoje izobraževalno društvo, ki je z ustanovitvijo te godbe zopet tako lepo napredovalo, pa tudi hvaležna tukajšnji hranilnici in posojilnici, ki je ustanovitev godbe omogočila. Saj je gotovo, da bi brez njene velikodušne podpore Žužemberk nikdar godbe ne imel. Vse priznanje ji gre, da poleg tolikih podpor, ki jih deli v gospodarske pamene, skrbi tako lepo tudi za izobrazbo in napredek našega kraja. Mladi, nadebudni godbi in njenemu spretnemu kapelniku pa kličemo: Le vztrajno in veselo naprej, pa kmalu se nam dajte zopet kaj slišati!

d Zvirče. V nedeljo, dne 12. maja t. l. se je ponesrečil pri kopanju 13letni učenec Janez Turk. Ker je bil precej vroč pomladanski dan, je prijel imenovanega baje krč, vsled česar je onemogel in utonil. Le neomahljivi vztrajnosti g. inženirja Fran Avčina se je zahvaliti, da so ga potegnili po dolgo-trajnem iskanju še isto popoldne iz vode. Ranjki je bil vobče priljubljen ne samo pri svojih součencih, ki so se vsled njegove smrti bridko jokali, temveč tudi pri vseh vaščanih, ki so ga imeli za ubogljivega in miroljubnega dečka. Njegovim staršem, bratom in sestram, katerim je povzročila bridka izguba toliko žalosti, pa izražamo največje sožalje. Bodi mu domača zemlja lahka. Naj počiva v miru!

d Zvirče. Zopet so se podale tri osebe iz naše vasi v daljno Ameriko. Ivana Škufca št. 36, Ivana Turk št. 53 in Marija Plot št. 47. Vsa tri dekleta so bila v naši vasi vobče priljubljena in vsled njih poštenosti od vsakogar spoštovana. Bog, ki je delitelj vseh dobrot, naj jih tudi tam — onstran morskih valov, ne pozabi ter jim dodeli

moč v vseh podjetjih, da bodo v daljni deželi pričale o poštenju, katero so si pridobila na domačih — slovenskih tleh.

d Z Volike Doline se nam piše: »Slov. Dom« zopet opisava poroko fotografa Tomše. Pove celo, da je bil župnik brzojavno klican v Ljubljano k škofu in od škofa dobil ukaz, da mora poročiti fotografa in brzojavno obvestiti škofa, da ga je poročil. Čujte resnico in laži »Slov. Doma« in njegovih dopisnikov. Župnik je šel v Gradec v bolnišnico; fotograf je porabil to priliko, češ, šlo bo lažje pri župnikovem namestniku. Župnik pa je bil v Gradec o vseh dogodljajih v župniji obveščen in zato tudi pismeno prepovedal poroko fotografa zaradi kanoničnega zadržka, zaradi pravilne in veljavne zaroke po dekretu »ne temere«. Fotograf je namreč prišel v Črnomelj in da bi stvar lažje izpeljal, je peljal deklico v župnišče in napravil pred župnikom veljavno zaroko ž njo. Poročiti se hoče sedaj z drugo — zadržek je tu — sklicuje se fotograf na sodnijo — sodnija ga obsodi tri tedne v zapor, češ, da je dekle presleparyl, ker jo je peljal v župnišče in napravil tam veljavno zaroko, obrnil se je fotograf na škofijstvo in škofijstvo je odredilo kakor župnik, da naj fotograf prosi dekleta, s katerim je napravil veljavno zaroko, naj razdere dotično zaroko — potem se bo pa lahko poročil s sedanjo nevesto. Ko je fotograf dobil dovoljenje od prejšnje neveste, je bil poročen — ne pa na ukaz škofa. »Slov. Dom« piše zopet o koruzi iz državne podpore, kako jo je župnik prodajal — kar pred sodnijo ž njim. Zakotni advokatje, saj so vam znani vsi zakoni. Spati ne da liberalcem posojilnica — plačajte, kar ste dolžni našim zadrugam — če bi hotele naše zadruge tirjati, bi strašno zacvilili vsi liberalci. Fotograf Tomše naj plača oni dolg, ki ga je njegov oče naredil zaradi njega v posojilnici. Splohi, če bi ljudska posojilnica, posojilnica na Dolini, posojilnica pri Sv. Križu — vse naše zadruge — odpovedale kredit, bi pel mrtvaški zvon vsem dolinskim liberalcem. Čudimo se, da se sploh dobe ljudje, ki se oklepajo pisarjenja v »Slov. Domu«. Molčali ne bomo več. Kdor hoče blatiti našo stranko in koristiti Učiteljski tiskarni — plača naj našim zavodom dolgove in mirna Bosna. Nadučitelj je dal tiskati vabila za cirilmetodijsko veselico pri Košaku v Samoboru — revček, tukaj imaš ukazovati, ne pa narekovati, dabi se na račun davkoplačevalcev kupovale tiskovine pri Učiteljski tiskarni. Drugič morda o tem, kako je drago liberalno češčenje cirilmetodijsko, koliko poje in pa popije, dasi liberalci vedno govore, čemu dati kaj za cerkev, saj svetniki ne jedo in ne pijo.

d Zelinjci. Gospod dekan Kolar je dne 2. junija, v nedeljo popoldne po primernem nagovoru blagoslovil novo zastavo dekliske Marijine družbe. Kumovala je g. Schantejeva. Mnogo duhovščine, dekliskih družb z zastavami

In orlovska godba iz Št. Jurja je povzdignila ginljivo slavje, kakoršnega župnija še ni videla. — K sklepu je govoril na odru pred cerkvijo gosp. dek. voditelj Plantarič, spominjajoč se desetletnice te družbe. — Ta dan je pokazal, da duhovno življenje v Želumljem pod vodstvom gosp. župnika Bartelna lepo napreduje.

d Stopiče. »Jim bomo že pokazali!« tako je baje rekel Pirču Fronc o duhovnikih šmihelstopiške občine, ker so pri občinskih volitvah naprošeni popisovali glasovnice! Zdaj pa, ko so volitve potrjene ter imamo že novi odbor, vprašamo vse liberalčke: »Li mar duhovniki ne smejo pripomoči ljudstvu do tega, da zamore izvrševati svojo volilno pravico?« In to volilno pravico mora izvrševati prav vsak mož izmed ljudstva, ne pa samo tisti, ki je liberalčkom po volji! Seveda, liberalčki bi bili radi videli, da bi samo oni svojim možakom popisovali in da bi bili samo tisti njihovi možaki prišli na volišče, Podgorci in drugi pa lepo doma ostali! Očitati so liberalčki duhovnikom v svojih »pismih« na gosposko tudi razne sleparije! Pri tem pa so bili ob volitvah najnesramnejši sleparji ravno liberalčki sami. Hoteli so namreč poldrug tisoč volivcem šmihelstopiške občine brez najmanjše potrebe napraviti s ponovnimi volitvami nove stroške, pota, skrbi in sitnosti! Ali ni to sleparstvo prve vrste? Na kak uspeh svojega počenjanja vendar niso mogli misliti! Vse, kar so počenjali, bilo je zgolj hinavsko nagajanje ali sleparstvo. Špar sto svojih na vse vetrove razcepljenih glasov hoteli so podreti 1000 mož močno enotno ljudsko stranko! Ali ni to brezumno sleparstvo? Zato naj le nikar drugim sleparij ne očitajo. Naj pomislijo to, da so letos njihovi liberalni bratci po Kranjskem iz ljudstva izmogli na tisoče grošev na ta način, da so mu volitvene stroške po nepotrebnem ponovili! Kdo je torej tisti, ki je pri volitvah sleparil? Take ljudske sleparije naj bi zapirali, ne pa take ljudi, ki brez najmanjše krivde vsled prevelike zaupljivosti do ljudstva store navidezen pregrešek!

d Iz Št. Jerneja. Pretekli ponedeljek, dne 3. t. m. je bil pri nas semenj. Bil je prav lep dan. Priglasilo se je na trg veliko živine, vendar se je poznalo, da ves svet grozno trpi na pomanjkanju denarja. Bog daj letos dobro letino, ki do zdaj tako lepo obeta, potem bo bolje! — **E n a f l e t n a n o v i c a.** Na semanji dan sem šel zjutraj na trg. Ko naletim na prijatelja, mi zakliče: Ti, ali si že slišal? Kaj pa? odgovorim. Ali še ne veš, da je sinoči priletel v Št. Jernej nove vrste ptič? Kakor vihra je priletel iz Mokronoga preko Škocijana sem v Št. Jernej. In ta čudna zverina je začela precej leči in sredi noči so bili že mladiči. Kakšna pa je vendar ta »žvavd?« vprašam. Pojdi z menoj, pa ti bom pokazal! Jaz grem in kmalu mi pokaže neke zaspene, izkrokane postave. No, kaj mi to kažeš, pravim, ponedeljek je, so si

ga sinoči že dobro privoščili. I no, to so, pravi on, to so tisti nočoj zlezeni tiči »sokoliči«, vidiš, da so še mladi, še skoraj nič ne vidijo. Veš, pa tukaj na semnju jih je malo, drugi so se zdaj podnevu skrili v brloge, ker jim solnčna luč škoduje; to bo menda bolj ponočna vrsta . . . Tako sem zvedel zanimivo novico, da so Novomeščani preteklo nedeljo, dne 2. t. m. čisto na tistem ponoči prišli v Št. Jernej ustanovljat »sokole«. Slovesnost je menda trajala do ranega jutra in zgodnji sejmarji so pravili, da se jim je okrog 4. ure zjutraj nudil do solz ginljiv prizor. Iz gostilne se je pomikala takrat široka vrsta novih bratcev »sokolov«, vsi v bratški ljubezni lepo objeti, vsi sladko gignjeni . . . Mi iz srca častitamo Sokolom na novi sijajni pridobitvi! Eno je zdaj gotovo: S tako četo mora biti domovina rešena! — **E n a ž a l o s t n a n o v i c a.** Na semanji dan je na nagloma umrl Franc Radkovič iz Št. Jerneja. Bil je v najlepši moški starosti. Zjutraj okrog 4. ure so ga našli, prišedšega iz Joščove gostilne, doma pod stopnicami ležati nezavestnega. Spet žalostna žrtev pijančevanja! Spet glasen, svarilen opomin za marsikaterega! — **P r o c e s i j a** na praznik sv. Rešnjega Telesa se je pri nas kaj lepo vršila ob veliki udeležbi. Posebno je povzdignila slovesnost dolga vrsta gasilcev — bile so navzoče polnoštevilno vse tri požarne brambe naše fare — in lepa vrsta Orlov, ki so pri procesiji nastopili s svojo godbo. Bil je zares lep praznik. — **Z a e v h a r i s t i č n i s h o d** na Dunaju smo pri nas zelo zavzeti. Priglasilo se jih je že veliko število, posebno mož.

d Iz Št. Janža. Liberalci si na vso moč prizadevajo in vlačijo nosove po hribih, da bi izvedeli dopisnika »Domoljuba«, ker jim vedno njihove plane podira. K temu je njihov polit. avtomobil — dobil obliko »kameleona«, to je namreč neka španska žival, ki vsak hip spremeni barvo. Spremljevalci tega voza so že vsi na možganih zboleli. A inžek pa pridno streže smrtnobolni brezverski politiki, da bi še okrevala. Breški »konduker« v pokoju in »luftinženir« si je glavo obvezal — s trakom, ki ima napis »klerikalni kmet«. Kljub taki opreznosti se je dopisnik v »Slov. Domu« tako podpisal, misleč, da še kaj backov vjame na svoje limanice. — Kaj ne, »tetka«, tako spet ne bo šlo?! Pomni star pregovor: »Ne vrži palice, dokler ptiča ne vidiš!« — Tudi klerikalni kmet.

d Iz Dobrépolj. Kmpoljski liberalci! Ko si me po »Slovenskem Domu« blatil, me obrekoval in se lagal, da se je kar kadilo, sem molčal, ker mi tak človek, kakor si Ti, dobrega imena ne more dati ne vzeti. Ko si se pa z roparsko roko — če ne Ti, pa gotovo Tvoji ljudje! — dotaknil mojih fantov, ne smem več molčati. Kaj se je pa zgodilo? Preteklo nedeljo so se naši Orli udeležili javne telovadbe v Ambrusu. Ko so se vračali v družbi s škocijansko orlovsko godbo skozi Kmpolje, so se

ustavili v Šporarjevi gostilni, ker niso skoraj celi dan nič jedli. Na splošno željo Šporarjevih in drugih Kmpoljcev je godba zaigrala dve žalostinki in eno Marijino; veselih niso igrali, ker so v hiši pred kratkim imeli mrliča. Ko so pa fantje po kakem polurnem odpočitku odhajali proti domu, so bili na cestnem ovinku med Andražovo in Miklavževo hišo roparsko napadeni. Poskakali so z vozov, toda ravbarji so kakor bojzljivi zajci že zbežali. Imen ne vemo za gotovo, ker je bila tema, za gotovo pa za imena veš Ti, kmpoljski liberalci! — Torej tako! Ali veste, ljudje božji, kje Orle napadajo? Dozdaj so jih napadali samo po najbolj liberalnih krajih; kjer je največ liberalne surovosti in brezverstva, tam so dozdaj napadali te poštene, najbolj zavedne katoliške mladeniče. Kmpolje pa so dozdaj veljale pred svetom kot zelo pobožna, poštena katoliška vas. Kako je torej mogoče, da so Orli ravno v Vaši vasi napadeni? Kmpoljski možje, ali res nimate moči in poguma, da bi to gadjo zalego, ki ni vredna, da v Kmpoljah živi, zatrli? Koliko časa bo še trpelo to pohujšanje? Ali boste čakali, da Vam okuži celo vas? Saj si kmalu živ krst ne bo upal ponoči skozi Kmpolje! Zdaj prileti poleno od ene strani, zdaj od druge! Kje je bil ob času napada na Orle Vaš župan? Ali tako skrbi za javno varnost? — In kmpoljski fantje, kaj pa Vi, ki ste skoraj vsi v Marijini družbi? O vem, mladi moji kmpoljski prijatelji, da iz Marijinih vrst ni prišel napad na Orle! Ko bi bili vi vedeli, kaj bo prišlo, bi bili že znali odvrniti to veliko sramoto od vasi! Toda, fantje, proč od teh zapeljivcev! Kdor se z roparskimi napadalci na Orle druži, kdor z njimi popiva po liberalnih oštarijah, kdor z njimi ponoči okoli hodi, kdor z njimi drži in jih zagovarja, ta ne more biti Marijin sin! Od samih intrig žive ti ljudje, od pretepanja, tožb, zdražb, sovraštva in prepira, od zapeljevanja in goljufije, vi bi jih pa zagovarjali in se z njimi pajdašili? To ni mogoče! Proč od teh zapeljivcev, prijatelji, in poskrbite, da bo ponoči enkrat mir! Kaplan O r e h e k.

Draga. Ze pred meseci smo imeli občinske volitve. Nemcem se je kaj mudilo z njimi, zato ker ni bilo naših Slovencev doma. Vršile so se pa preveč po domače, zato smo vložili protest. Zdaj bo že štiri mesece od takrat, pa ni glasu od deželne vlade. Kaj vendar se bo skuhalo? Če je sploh še kaj pravice na tej božji zemlji, bi se moralo na mah vse razveljaviti. Zdaj bodo vsi naši ljudje doma, zdaj razpišite volitve, vi gospoda v Kočevju in v Ljubljani! Zdaj naj se pokaže, ali je več krvi nemške ali slovenske v Dragi. Zdaj naj Draga pokaže svoje lice! Zdaj bi pa bilo slovensko. Vi veste to, zato se pa skrivate! Bogme, strah vas je! Pa enkrat mora priti tudi naš dan. Zora puca! Zdaj se pomerimo na volišču!

d Štanga. Pri nas bodo shodi: 13. junija, na dan sv. Antona, nedeljo potem, t. j. 16. junija; drugi shod je angeljsko

nedeljo in tretjo nedeljo po sv. Šimnu in Judi, t. j. 3. novembra, zahvalno nedeljo. Romarji bodo tudi letos veseli, ker bodo videli, da se je zopet cerkev oplešala znotraj in zunaj. — Sadja bo malo; jabolk in hrušk bo nekaj, slavnihi naših črešenj skoraj nič. Mrve bo veliko. — Mrličev imamo dozdej veliko; veliko mladih in otrok. — Sv. Antona je tu molitev sv. Rešnjega Telesa. Pridite!

d Kmečka zveza za kočevski okraj je imela preteklo nedeljo svoj občni zbor v Sodražici. Po poročilu o društvenem delu je poslanec g. Bartol poročal o delu v deželnem zboru, o novih napravah in zakonih v korist kmečkemu stanu. Za njim je govoril deželni odbornik g. dr. Pegan o pomenu kmečkih zvez in o koristih, ki si jih kmet potom njih lahko pridobi. Gospod državni poslanec je pa govoril o delu in zadnjih dogodkih v državnem zboru. Nato se je volil nov odbor. Načelnikom je izvoljen državni poslanec g. Jaklič, namestnik načelnika deželni poslanec g. Fr. Bartol, tajnikom kaplan g. K. Škulj ter sedem odbornikov. Končno je g. Škulj med kaj živahnim odobravanjem razvijal lepe misli o dolžnosti ljudstva samega napram organizacijam, ki so zlasti resnost, požrtvovalnost in trajno navdušenje. Med slučajnostmi se je stavilo na poslance več vprašanj: o vodni pravici, o požarnih vbrabah; izrazila se je tudi želja, naj se glede šolskih zamud milejše postopa, zlasti pri revnejših družinah, naj se pomnoži število zdravnikov v našem okraju in drugo. Zastopan je bil glede udeležbe hvalevredno zlasti Loški potok. V vseh zadevah, glede prošenj, glede informacij ali posredovanja, v katerih se ta ali oni želi obrniti na Kmečko zvezo, naj se ustno ali pismeno priklasi pri načelniku g. Jakliču v Dobropoljah ali pri tajniku kaplanu g. K. Škulju v Loškem potoku. Dosedanje člane prosimo, da poravnajo svojo članarino (letno 20 v), nove vabimo v naš krog. Čim večje število, tem sigurnejši uspehi in več živahnosti. Novo poslovno leto naj nas najde še v živahnem delu za kmečke koristi. Važnejše sklepe in ukrepe odbora kot tudi cele organizacije bo objavljaj »Domoljub«.

Notranjske novice

n Medvedjebrdo pri Rovtahn. Dne 19. maja smo blagoslovili v tukajšnji cerkvi dve novi zastavi: šolske mladine in požarne brambe. Slavnost se je vršila v najlepšem redu. Srčna hvala gospodu župniku za lep govor. Enako hvala ge. kumici Fr. Likar in vsem požarnim brambam, dolenjeloški, godovski in hotenjski, ki so bili pri slavnosti mnogoštevilno navzoče. Hvala tudi njih gg. načelnikom! Na pomoč! — Obenem tudi omenjamo, naj si nekateri ne belijo glav radi nepotrebnih

skrbi, kajti zastavi sta že plačani. Konečno še lepa hvala g. Jak. Jeršiču, domačemu slikarju, za trud in njegovo izvrstno delo. Priporočamo ga družtvom.

n Na znanjel Zadnji čas pojavile so se o meni neke govornice, ki slone na temelju laži in podlega obrekovanja, kar je povzročila »neka oseba«, za kar je bila pri sodišču kaznovana. Ako pa — kakor se kaže — še ne bo miru, skrbeti bom moral, da se bo tako zgodilo vsakemu, ki bi mi, ko ona oseba, na katerikoli način razširjajoč te laži, še kratil čast in dobro ime. — Vipava, dne 8. junija 1912. — Matej Vurnik.

n Dole pri Idriji. Liberalna olika se je pokazala zopet dne 5. junija v Doiehn pri Idriji. Komaj so zvedeli liberalci, da so pri dopolnilni občinski volitvi namestnikov v drugem razredu zaostali za 12 glasov, so pa odajali drugačne glasove od sebe, v katerih jim pa naši res niso kos, ker niso surovi. Poleg rjojenja so želeli, da bi prišlo še do pretepa, pa zopet niso dobili nobenega, ki bi ustregel njih bojaželjnosti. Vrlega somišljenika S. L. S. Nagodeta so vrgli na tla. Liberalcem sta prišla pomagat in kravale delat dva nevolilca. Eden teh dveh je hotel udariti s pestjo popolnoma mirnega našega moža. Ker je bil pa pijan, ga je zaneslo, ko je zamahnil s pestjo in udaril je mesto po glavi našega volilca v steklo bližnjega okna, da je kar zažvenketalo, pa je bila roka dobro obrezana in krvava. Kar pihal je, ko je slišal, da so se zdaj norčevali: Še z glavo se zaleti! Pride tudi še do tega, če se drugače ne bodo mogli potolažiti liberalci, ko jim tudi največje zvijače ne bodo v stanu podaljšati pojemajočega življenja v njih najboljši trdnjavi. Za sedaj pa jim nasvetujemo, naj se le med seboj pretepajo, ker surovost je pri njih doma.

n Žiri. Zadnja občinska seja, dne 9. t. m. ni bila brez zanimivosti. Na dnevnem redu je bila žirovska šola, kot smo že zadnjič naznanili. Šola v Žireh naj bi se razširila iz trirazrednice v štirirazrednico. Kraj, kakor so Žiri, mora na vsak način skrbeti, da se da otrokom prilika za obširnejši pouk kot so ga imeli dosedaj. Občinski odbor se je zato tudi soglasno izrekel za četrti razred. Uvaževanja vredni so bili pomisleki nekaterih mož-odbornikov, kako bo zastran pouka, ali naj bo za vse razrede nerazdeljen dopoldanski (hribovska šola, ki še ostane, je pri tem seveda izvzeta) pouk, ali naj bi se tudi zanaprej delil v dopoldanski in popoldanski. Slednjič, da bi se tako važna zadeva zopet ne zavlekla, se je soglasno izrekel občinski odbor, podobno kot krajni šolski svet, za nerazdeljen dopoldanski pouk. Krajni šolski svet pa bo imel pozneje itak priliko, ozirati se na upravičene želje staršev. Pozornost je vzbudil med vsemi odborniki migljaj, češ, učitelji bodo le pol dneva imeli delo — kam z drugim praznim poldnevom? Tam, kjer se učiteljstvo v pro-

stem času posveti delu za ljudstvo in ne izziva nalašč ljudstva s sokolsko uniformo, se take besede ne slišijo. Učiteljstvo si pač samo sebi dela — ali pa tudi jemlje ugled. — Revizija bo torej v kratkem tudi v našem občinskem uradu. Stvar utegne prinesiti marsikako zanimivost, ki temu ali onemu ne bo ljuba. Pa kaj hočemo, saj ni tudi sedaj marsikomu všeč zanemarjenost v računih, v katerih ni moč dobiti jasnega pogleda. Morda pa bodo, ko bo vse jasno, nazadnje vendarle vsi zadovoljni — kaj se ve!

Društveni vestnik

NAPOVEDANE PRIREDITVE:

Prostovoljno gasilno društvo Zgornji Kašelj daje s tem na znanje vsem slavnim gasilnim društvom in slavnemu občinstvu, da se bo veselica, ki bi se imela vršiti dne 2. t. m., pa se vsled slabega vremena ni vršila, vršila dne 16. t. m. Začetek ob pol štirih popoldne na vrtu g. Franca Grada, p. d. pri Pežjaku v Zgornjem Kašlju. Uljudno vabimo vsa slavna gasilna društva in slavno občinstvo, da nam prihitijo vsi na pomoč, ker postrežba bude dobra.

Mirno lahko spite!

Če ste namočili perilo čez noč s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“, izloči se vsa nesnaga sama od sebe, brzo in temeljito. Hitro in lahko se operé perilo potem z milom „Schicht“ znamka „Jelen“, da postane bleščéče belo, kajti pralni izvleček „Ženska hvala“ in milo „Schicht“ belita perilo kakor solnce.

MOJA STARA

iskušnja me nič, da moram za nego kože rabiti le
Steckstoff lilijske mlačno mle Bergmanna & Co., Tešin ob
Labi. Komad po 80 vin. se dobla povsod. 442/11/12

Tržne cene za 100 kg.

Ljubljana, 11. junija 1912.

Deželni pridelki:	Cena		Živilna, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	23	80	Živa vaga:		
Rž	22	—	Goveda pitana . .	80	—
Ajda	22	30	Teletn težna . . .	110	—
Ječmen	19	60	Teleta mala	104	—
Oves	22	40	Pršiči	130	—
Proso belo	25	—	Koštruni	105	—
Proso rumeno	18	40			
Koruzna stara	22	—			
Koruzna nova	—	—	Kuretina in drugo:		
Leča	25	70	Maslo kuhano od		
Grah	28	30	K 260— do	280	—
Laneno seme	43	—	Maslo surovo od		
Grašica	21	30	K 280— do	320	—
Domaća detelja	39	40	Slanina sveža (špeh)	162	—
Fizol Ribničar	39	40	Slanina prekajena .	172	—
Fizol Prepelicar	38	—	Mast svinjska	166	—
Fizol Mandalon	18	—	Loj	94	—
Cebula	11	60	Jajca 100 komadov	7	40
Krompir	—	—	Pisanci	1	20
Želje sveže	—	—	Golobi	1	80
Želje kislo brez	—	—	Raca	2	80
soda	—	—	Gos	5	60
Repa gorenjska	120	—			
Repa sveža	—	—	Kolonijalno hlago		
soda	—	—	na doblo:		
Brinje	29	—	Riz Rangon od		
Kumna	74	60	K 28— do	42	—
Orehi	36	—	Kava Santos od		
Gobe suhe	—	—	K 278—	295	—
Ježice	—	—	Sledkor	97	—
Želod	—	—	Petrolej	36	50
Smetkovi storzi	—	—			
Seno	4	80			
Slama	3	60			
Stelja	2	50			

Gospodarska zveza v Ljubljani.

Zaloga kave, riža,
sladkorja itd.

Priporoča se trgovcem na deželi.

Prodaja semenski fižol, ribenčan,
prepeličar in mandalon.

Zaloga cementa umetnih gnojil
in krmil.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.
Praga, 5. junija: 89, 9, 73, 20, 52.
Dunaj, 8. junija: 67, 32, 11, 53, 2.
Gradec, 8. junija: 1, 49, 34, 52, 47.

SKRIVALNICA.

Kje je kuhar?

500 kron

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradvic in trde kože tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalac korenin **Ria-masilo**. Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krono. 892

Kemeny, (Kaschau) I.
Poštni predal 12/161, Ogrsko.

Tovarna „JANUS“ - koles
3 letno jamstvo

Največja in najboljša tvrdka za kolesa; šivalne stroje ter njihove dele.

Najboljši izvor

za koles, šivalne stroje, pneumatiko in druge potrebščine. Janus koles s 3 letnim jamstvom od 95 K naprej, zunanja pneumatika (Mantel) od K 4-29, notranja pneumatika (Luftschlauch), prve kakovosti, nesešiti, od K 2-80, ceetilinske svetilke od K 2-—, od K 1-20 ročni zvonci in dr.— od 20 h, provrstne verižice od K 2-76, pedalni prve vrste od K 2-50, pesta s prostim tekom (Freilaufnabe) od K 12-50 naprej. Sedla, torbice, osi itd., za vse sisteme, umlj, cevi v vseh merah itd., najceneje. Lastne poprave, zavod za ponikljanje inenaj liranje. Pošilja vsak dan po pošti.

Zahtevajte cenik 1912 za— stonj in poštnine prosto.
Dvozna tvrdka za kolesno obrt
Maks Skutezkg.
Dunaj I, Stubenring 6.

Domač gorski tkalec sem

in pošiljam razno blago, kakor kanfanas, cefir, platno, krizot, delen, brisače, otrirače, beli gradl atlas, modro in platneno in blago druge reči
40—50 m I. kakov. K 17
40—50 m II. kakov. K 22
proti povzetju, poš. prosto.
Franc Maršik, Češka Čer— ma, pošta Nachod.

Zlata jama

Samostojno eksistenco a more zagotoviti marljiv gospod ali dama kot

voditelj podružnice

neke razpošiljalne. Letni zaslužek 5000 do 8000 K. Strogo solidna stvar, primerna za vsakogar bodisi v mestu ali na deželi. Prodajalna ni neobhodno potrebna. More se izvrševati tudi kot postranska obrt. Ponudbe z navedenim dosedanjega službovanja pod „Filialeiter N. F. 82“ na anonimno pisarno „Projaganda, Dunaj XIII. 3.“ 1710

Kesal

se je dosedaj že vsak ki je kupil uro, zlatino in srebrnino, predno je videl velezanimivi in bogato ilustrovani cenik

H. SUTTNERJA

v Ljubljani, Mestni trg, 25.

ker se je moral prepričati, da se dobi tam res dobro trpežno in okusno blago po nizki ceni. Zahtevajte toraj predno se odločite za kak nakup cenik, ki se Vam dopošlje takoj, poštnine prosto.

Birmanska darila

se dobijo najboljša, najlepša in najcenejša pri svetovno znani razpošiljalni trgovini

H. Suttner, Ljubljana št. 1

Mestni trg šte. 25. Zahtevajte cenik!

Zastoni

dobi vsakdo

H. Suttnerjev

velezanimivi in bogato ilustrovani cenik za ure, zlatnino in srebrnino, kdor žrtvuje

5 vinarjev

za dopisnico na tvrdko

H. Suttner

v Ljubljani, Mestni trg, 25.

Predno se odločite za nakup ur, zlatnina in srebrnina zahtevajte cenik.

Št. 803. Jeklena ali nikelnasta cilinder-rem, trpežnim kolesjem, K 7.90

Št. 804. Srebrna cilinder-rem, močni srebrni pokrovi, trpežno kolesje, K 9.50

Št. 865. Nikelnasta verižica z lepim obeski, K 1.—
Št. 865. Srebrna verižica, 15 gramov . K 2.20
Št. 865. „ „ „ „ „ K 4.40
Št. 865. „ „ „ „ „ K 6.—
Št. 878. Amerikanska double z zlata z lepim obeskom, K 7.70

Št. 715. K 8.—

Št. 715. Nikelnasta cil.-rem., Frappe trpežno kolesje na 6 kamnov K 8.—
Št. 409. Jeklnaka nekotiko vežja z dvojnanim pokrovom K 9.40
Št. 698. Nikelnasta cil.-rem., s trpežnim kolesjem K 5.50

Št. 1092. Srebro z lepim kamnom K 1.10

Št. 1085. Zlato na srebro K 2.40

Št. 1085. 14 karat zlato K 6.30

Št. 1087. Zlato na srebro s plavim kamnom K 2.40
14 karat zlato K 5.80

Št. 1012. Srček, zlato na srebro z lepim kamnom K 1.80

Št. 1014. 14 kar. zlato srček z lepim kamnom K 5.90

Št. 440. Srebrni medaljon, ki so odpira, K 4.20

Dne 20. junija se bo na prostovoljni javni dražbi

pri Frklavovem posestvu v št. Valbugi pri Smledniku prodalo vse kmetijsko orodje kakor tudi štiri goveda, dve lepi kravi itd. Prodali se bodo na polju vsi poljski prideški, kakor tudi mnogo mizararskega orodja amerikalanskega sistema, mnogo lesa za mizarje.

Istotam se da v najem lepo posestvo, posebno pripravno za kakega mizarja, po zelo nizki ceni. Več se poizve pri Andreju Dolinarju v Smledniku. 1841

Genjene naročnike opozarjamo, da naj pišejo po cenik od tvrdke H. Suttner v Ljubljani 1, kate-rega dobe zastoj in poštne prosto. Več v oglasu.

Iščeta se za takojšnji nastop eden ali dva **sodarja** izurjena

za izdelovanje sodov za cement. Vpraša naj se pri tovarni za cement na Dovjem, pošta Mojstrana, Gorenjsko. 1796

Iz proste roke se proda posestvo, hiša, hlev (zidan in krit s ploščami) vse v dobrem stanju, posetve 9 mern., 2 lepa vrta, zarašč. gozd, od župne cerkve 20m, od postaje pol ure. Redi se lahko 2 govedi in 3 prašiče. Cena in vse drugo se izve pri lastniku Anton Orehek, Rovte 7, pošta Podnart, Gorenj.

Ceneje gospodinjite,

ako pripravljate Vašo kavo za zajutrek, malico in večerjo s pravim zagrebškim : Franckom : s kavinim mlinčkom, ki je po okusu zrnati kavi najbolj sličen.

In zakaj? Ker ima pravi : Franck : slasten okus, ker povzdigne vonj zrnate kave in je pri vsem tem vendar najcenejši, ker je najizdatnejši kavin pridelek. 646 111

1686

Zahtevajte

vselej izrecno in tekom 19 let najbolj preizkušeno „Barthel“-ovo klajno apno.

Ponaredbe zavrnite!
Dobiva se pri vseh trgovcih; kjer ne, pišite naravnost
Mihaelu Barthel & Co., Dunaj X/1 Siccardsburgg. 44
5 kg 2 K z Dunaja, 50 kg 11 K iz Ljubljane ali Maribora
Dopisuje se slovensko!

Seno in otavo

kupuje Lovro Rebolj, Kranj 24. 1741

V Ameriko in Kanado
zložna, cena in varna

vožnja s **Cunard Line**
35.98/12

Bližnji odhod iz domače luke
Trsta: Carpathia 18./6. Saxonia 2./7. Panonia 9./7.1912.
Iz Liverpoola: Lusitania (najhitrejši največji in najlepši parnik sveta), 29./6. 27./7. 17./8. 7./9. 1912, Mauretania 22./6., 13./7., 10./8., 31./8. 1912.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odasek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 220.— za odraslo osebo vstevši davek in K 120.— za otroka pod deset let vstevši davek.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:

Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzročila slast do jedi, okrepeča živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

4 trdna za poskušajo in na ogled pošiljam ceno moja preizkušena koleca oziroma „Bohemica“ pneumaticko in po samezne dele koles. Zmerni plačilni pogoji. Iustrovani cenik zastoj F. Dušek, tovarna Opčno, St. B. Nr. 2109, Češko

„CAS“
znanstvena revija, izhaja 10 krat v letu in stane po 5K na leto. Naročnino prejema upravičeno v Ljubljani.

Najboljša in najcenejša postrežba za drogerije, kemikalije, medicinska zelišča, tudi po Kneippu, ribje olje, toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, sredstva za desinfekcijo. Velika zaloga najfinejšega konjaka in ruma. 3726

Oblastveno koncesijana oddaja strupov.

Za živinorejce: posebno pripravljivo: grenka sol, dvojna sol, solumer, eocjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanzja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc,
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. Ceniki zastoj.

Proizvod prve vrste

Tkano iz močne tvarine! Brez konkurence!

Ugodna prilika za krošnjarje, gospodinje in tudi za zasebnike. Za dobro pranje jamčeno. 40—54 m ostanek K 16.—. 40—45 m po želji sortirano prve vrste K 18.—.

Zefir za bluze in srajce, blago za pregrinjala in domače odeje, delen s finim modnim desenom, šlezjski oksford za srajce, kanafas za posteljne preobleke (jamčimo, da se nosi lahko mnogo let), atlas-saten in divnih barvah, ki se krasno prelivajo. Na željo tudi flanele za bluze in zimsko blago.

Ako poskušna naročba ne ugaja, sprejmemo jo nefrankovano nazaj in denar vrnemo. Pošilja se po pošt. povzetju.

Mehan. tkalnica za platno in živo barvano blago

Karl Kohn, Nachod, Češko.

1812

Gospodinje!

Pozor!

Ne kupujte presnega masla ali nadomestila zanje, dokler niste poizkusile slovite, splošno znane, svetovne znamke

BLAIMSCHEINA

„UNIKUM“

MARGARINE

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina,

nega masla in zajamčeno mnogo izdatnejši nego to.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše goveje obistne tolišče z visoko pasterezirano smetano, ima torej največjo redilno vrednost in je resnično zdrav.

Samo Blaimscheina „UNIKUM“ je resnično edino in pravo nadomestilo za presno maslo, ki daleč prekaša vse doslej hvalisano.

„UNIKUM“ ni umeten, nego najčistejši naravni izdelek.

Izdelovanje Blaimscheina „UNIKUM“ je varovano s stalno državno kontrolo in je to razvidno na vsakem zavitku.

„UNIKUM“ je za 50% cenejši od navadnega pres-

Cenjena gospodinja!

Ne dajte se torej begati od drugih oglasov in rabite za nadomestilo presnega masla za

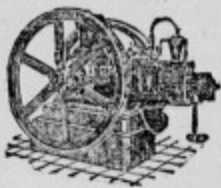
pečenje praženje kuhanje maslen kruh

samo **Blaimscheina „UNIKUM“ margarino**

Dobiva se povsod. — Poizkušnje gratis in franko. Združene tvornice za margarino in presno maslo, Dunaj XIV.

CLIMAX motori na petrolej

Najcenejši obrat.

 Komanditna družba
Bachrich & Co.
 tovarna za motorje
 DUNAJ XIX 6,

Helligestbetonstr. 93/je.

Najstarejša specialna tovarna monarhije za dvotaktno motorje na surovo olje.

Zavod sv. Marte

v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi 15, I. nadstr.

sprejema brezposelna dekleta pod streho in posreduje službe.

Rafaelov odsek Marijine družbe sprejema dekleta na kolodvoru in jih vodi v zavod. — Zavod vzdržuje in nadzoruje zveza „Marijin dom“.

3

1740

popolne obleke

vsebujejo moji 40 metrov dolgi ostanki za 20 K. In sicer: 1 moderna obleka iz rasevine ali lista, 1 praktična obleka za hišna opravila in 1 krasna poletna obleka. Ostali ostanki se lahko porabijo za predpasnike, bluze itd.

12

popolnih srajc

vsebujejo moji 40 metrov dolgi rumbarški ostanki tkanine lepo, dobro blago za 22 K. Ostali ostanki so pripravljeni za najboljše opreme.

Razpošilja se po povzetju.

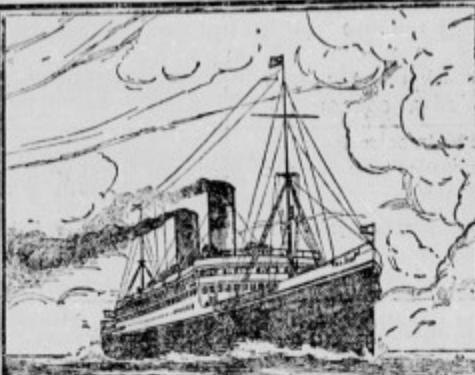
Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica

Josip Frankenstein, Jaromer 91, Češko.

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci.

Od vseh drugih predmetov vzorci na željo franco.

Vzorci se morajo vrniti.

Potniki v Ameriko

kateri želijo dobro, poceni in zanesljivo potovati, naj se obrnejo na 22

Simona Kmetetz-a

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 26.

Vsa pojasnila se dobe brezplačno.

Najcenejši nakup

sukna, ženskega blaga, najboljših šifonov, cvilha razne vrste odev in prtov itd. si vsako nabavi, kdor se obrne na domačo manufakturno trgovino

I. Kostevc, Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

Vzorci pošljem poštne prosto. 3579

Naročajte novi jubilejni cenik s koledarjem.

Birmanska darila.

Največja in najbogatejša tovarniška zaloga

švicarskih ur, zlatine, srebrnine

Lastna tovarna ur v Sviol.

Konkurenčne ure K 3-50, K 4- in K 5-.

Edino zastopstvo „Puch“-koles za celo Kranjsko. — Najboljši šivalni stroji od K 90- naprej.

FR. ČUDEN

Ljubljana, trgovec in posestnik, delničar družbe Union-Horlogère. 1243

Adolf Hauptmann-a nasled.
A. ZANKL SINOVI

tovarnica barv, lakov in firnežev

priporoča: 214

oljnate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež kranjski, laki, mavce (Gyps) olje za pode in stroje, karbolinje, čopiči itd.

Naslov zadostuje: A. Zankl sinovi, Ljubljana. Cenik zastoj.

Najboljša češka tvrdka.**Ceno posteljno perje!**

1 kg sivega, dobrega skubljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, snežnobelega, skubljenega 6 K 50; 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinejši prani puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franco.

S. Benisch

Dovršene napolnjene postelje

iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-bлага, 1 pernice 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljnim perjem 16 K; s puhom 20 K; s puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 150 cm široke, K 13, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; apodnje pernice iz močnega, pasnatega grada, 180 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od K 12 višje franco. Zamena dovoljena, za nepopoljno denar nazaj.

Cenik zastoj in franco. 2410

S. BENISCH, v Dešenici štev. 71, Češko.

V boju proti alkoholu so brezalkoholne šumeče limonade

ki se napravijo z

Maršnerjevimi šumečimi limonadnimi bonboni

najbolj preiskušeno sredstvo. Samo pravi, — če je s to varstveno znamko —

katero ima tudi vsaka vročica, kakor tudi vsaka pastila. Vsakoletna poraba več kot 60.000.000 kosov.

Edina izdelovalnica:

Prva češka akcijska družba za orient. siadkorne in čokoladne izdelke, Kraj. Vinohrady, Dunaj VI., Theobaldgasse 4

Daje po**4³/₄ 0/0****Vzajemno podporno društvo v Ljubljani**

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - po 4³/₄ 0/0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženihih 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

2553

Varstvo proti požarom!

Ako hočete mirno spati, krijte strehe z asbestnim škrliljem

„ZENIT“

ki je štirikrat lažji od opeke, zelo ličen in ne drag.

ZAJEC & HORN, betonsko podjetje, Ljubljana.

Superfosfat

vsake vrste razpošilja
Tovarna kemičnih izdelkov na Hrastniku.

Fino semensko ajdo

francosko (japonsko) in tuzemsko najboljše vrste ima za oddati

Vilh. Steinherz, Ljubljana

Dunajska cesta.

Mathianova hiša.

Razširjajte Domoljuba.

Izjavljam,

da je potrebno v vsakem gospodinjstvu zanesljivo razkuževalno sredstvo. Za čiščenje ran, turov, za odvrnitev infekcijskih bolezni, v svrhu desinficiranja ob bolniških posteljah ter preprečenja slabega duha ter potenja nog je steklenica

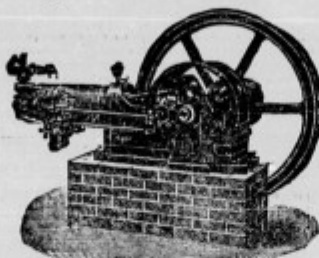
Lysoforma

kot desinfekcijsko sredstvo priznано najboljše. Dobiva se z vporabnim navodilom v vsaki lekarni in drožeriji po 80 v izvornih steklenicah. Lysoform toaletno milo 1 K komad. 206 52—

829

158

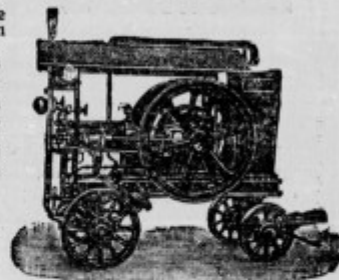
Motorji. Motorji na surovo olje in z močnim pritiskom od 16 do 20 HP. Obratni stroški 1—1½ vinarja na uro za konjsko silo.

Ležeči ali stoječi motorji na bencin, petrolin ali bencol: od 1—50 HP, kakor tudi lokomobili od 2—20 HP. Obratni stroški 5—6 vinarjev na uro za konjsko silo.

L. WARCHALOWSKI

Dunaj, III., Paulusgasse 3. — Budapešta, VI., Váci-körút 37.

Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obiski odjemalcev zastoj.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. decembra 1911
čez 82 milijonov kron.

Lastna glavnica K 704.939·27

Stanje vlog dne 31. decembra 1911
čez 22 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

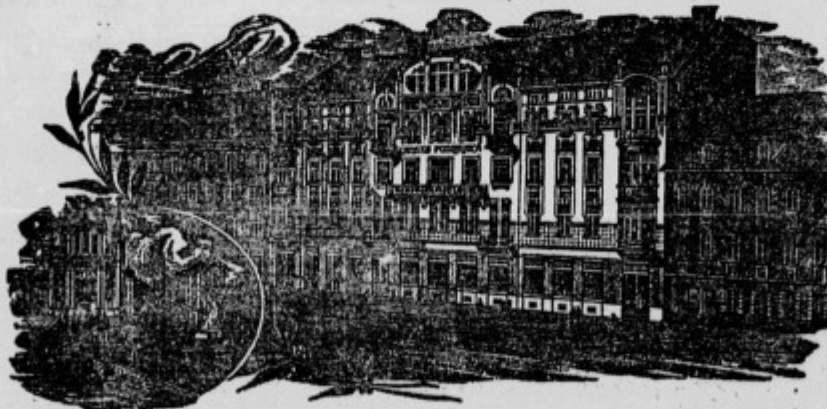
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritrilče, v lastni hiši nasproti hotela „Unlon“ za frančiškansko cerkvi

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih 4·50 kron na leto.

Za nalaganje po pošti so poštno-hranilne položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim združnikom posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

Fran Povše, komercialni svetnik, vodja, graščak, državni in deželni poslanec, predsednik. Josip Šiška, stolni kanonik, podpredsednik. Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. Dr. Josip Dermastia, Anton Kobi, deželni poslanec, posestnik in trgovec, Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, hišni posestnik v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojilnice«. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Štibar, župnik na Rudniku.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu, ulici štev. 2. — vhod v Gosposki

Obrestuje hranilne vloge po 4 1/4 % brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

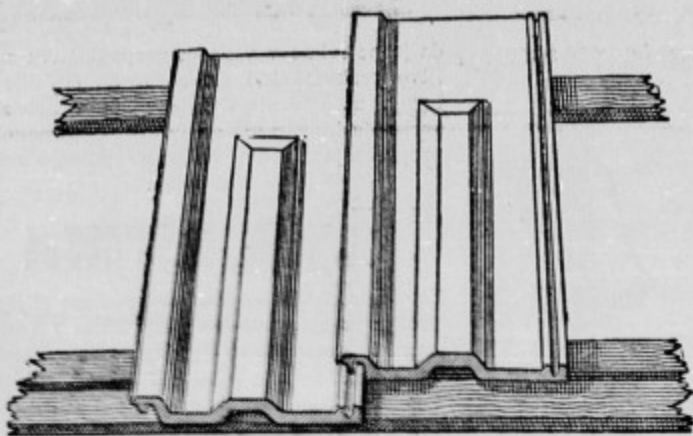
Daje i o munalna posojila občanom, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v 4 1/2 % komunalnih zadolžnicah. 340

Hipotekarna posojila v zastavnih listih po 4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pupitarne-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupitarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

střešnik-zakrivač

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini patent. dvojno zarezani

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtin navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

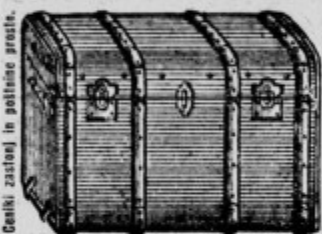
Na željo pošljemo tako vzorce in popis.

814

Spretni zastopniki so iščejo.

Kovčegi Winkler

Najboljša svetovna znamka! Ljubljana. Trgovišni. Cene brez konkurence!

Tovarna in specialna trgovina kovčegov, torbic in vanjane robe
Josip Winkler & sinovi.
 Dunaj I., Himmelplortgasse 7/A.
 Winkler-jevi nizki kovčegi od K 32 n.

Le K 180 najnovejši amer. fotogr. aparat „Piccolo“.

Eleg. in natančna izvršitev, porabna tudi za potov. in izlete. 4x6 cm vel. Kompl. z opremo, poizkusno sliko in navodilom, po katerem more fotograf vsak začeti, brez predznanja, in izvršiti slike. Proti povzetju je K 180 pošilja: Leop. Schaechter, Dunaj 522 XVI./2, Lerchenfeldergürtel 5. 1713

Par dobrih mizarjev

za furniranje in politiranje sprejme **BAJDE & COMP.**, Ljubljana, Dunajska cesta 73. 1780

Tovarna štedilnikov H. Koloseus, Wels, Zg. Avstrijsko.

Po dobroti in kakovosti neprekosljiv železni, emajlirani, porcelanasti štedilniki kakor tudi iz majolike za gospodinjstvo, hotele, restavracije i. d. Načrti za kuhinje na paro, plinove štedilnike, irske peči za trajno kurjavo. Dobijo se v vsaki železni trgovini, kjer ne, se pošiljajo naravnost.

Zahtevajte „Izvirne Koloseus - štedilnike“ in z vrnite slabejše izdelke. 3973
 Ceniki zastoj.

Naročajte naravnost iz Ljubljane od prve razpošiljateljske trgovine razno blago in obleke.

Izvlaček iz cenika.

661

Bela kotenina

močna, bela kotenina	meter 40 vin.
fina, bela kotenina	47 "
posebno fina, bela kotenina	50 "
amerikansko platno	56 "
čisto mehka kotenina	48 "
fina " "	53 "

Kotenina za rjuhe, 140 do 150 cm široka

prve vrste	K 1-10
finejše vrste	" 1-35
najmočnejše vrste	" 1-45

Koltri (odeje)

rudeči, veliki	K 6-60
satenasti s pisano podlogo	" 9-
satenasti s satenasto podlogo	" 10-50

Flanelaste odeje

cenejše vrste, tigraste	K 2-
finejše, lepo rožaste	" 2-50
zelo fine, lepo rožaste	" 3-80

Konjske plahte

cenejše vrste	K 2-
boljše " "	" 2-60
debele in težke vrste	" 4-80
fine, suknene	" 6-50

Izgotovljene slamnice

navadne velikosti in vrste K 2-20

Cvilh za blazine

po kakovosti blaga, 120 cm široko po 90 vin, K 1-20, K 1-50, K 1-70.

Ženski pasovi

Pasovi komad K 1-10, K 1-50, K 1-80.

Modrci

K 1-80, K 2-30, K 2-70, K 3-, K 5-.

Klotasti predpasniki

od K 1-20 do K 3-40.

Perilni predpasniki

od K 1-12 do K 140.

Ženske srajce iz bele mehke kotenine

lepo opisane K 2-40 do K 3-.

Moške srajce, bele in pisane

od K 2- naprej.

Kambrikasti ostanki

25 metrov skupaj zavitek K 10-
 25 metrov " " " 12-50

Hlačevine za moške obleke

120 cm široka, meter od K 1-70 do K 3-20.

Sukneni ostanki za moške obleke

3-20 m dovolj za obleko celi ostanek K 9-
 K 12-, 14-50 svitlo in temno.

Ostanki ženskega blaga

v različnih barvah široko, m od 85 v naprej.

Naročajte toraj tu navedeno blago v Vašo zadovoljnost, ker se pošilja proti povzetju, čez K 20- poštine prosto.

R. Miklauc, Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.